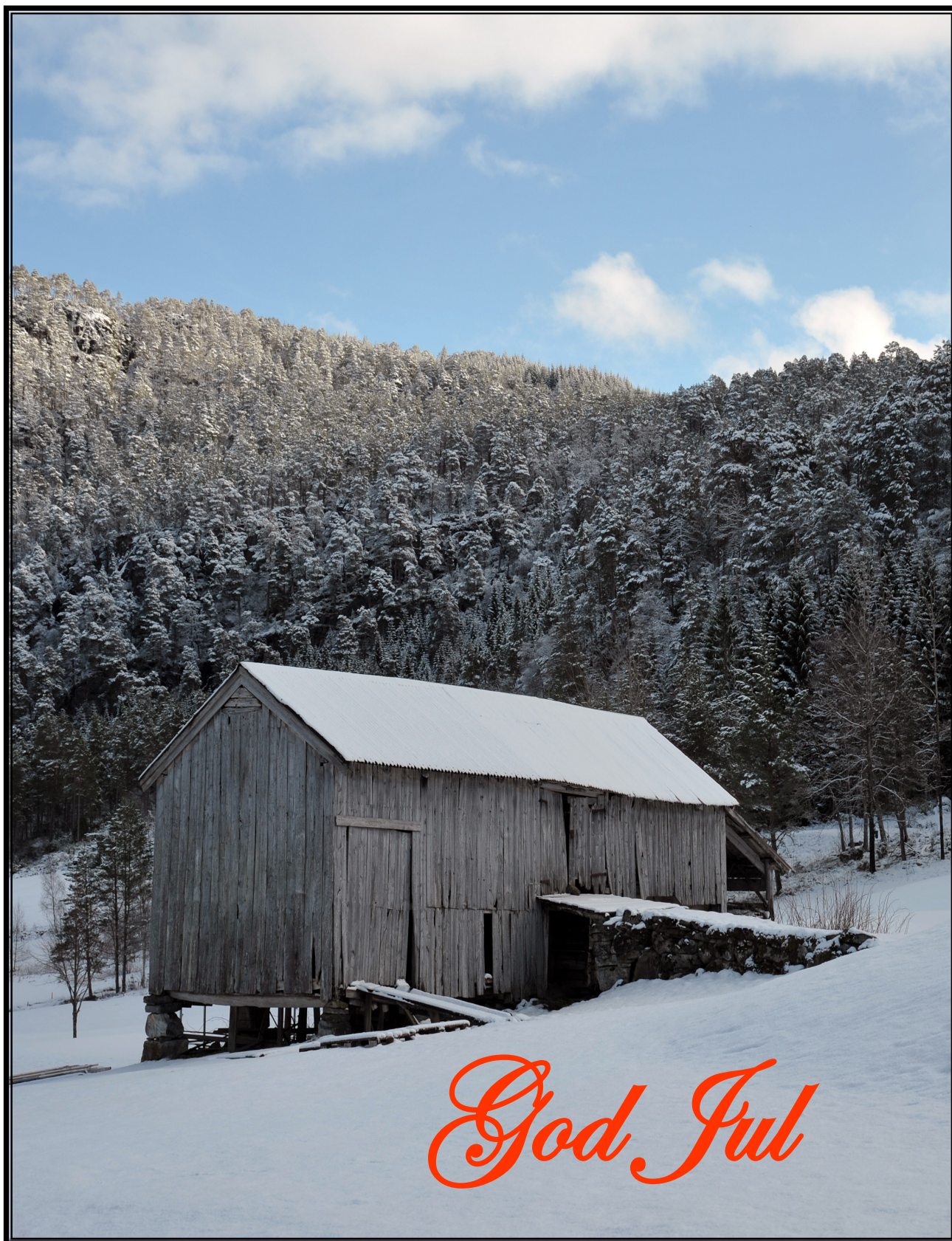

SOGA

**LOGENYTT FRA
LOGE NR. 82 VESTERVEG**

Nr. 114 * 39. årgang * Julen 2013

Overmester har ordet

Kjære Brødre av Odd Fellow
Loge nr. 82 Vesterveg

Vi har vel alle, hver dag, i et par-tre måneder nå, blitt minnet om at julen snart står for døren og reklamen i postkassa tar mer plass enn det som er vanlig.

Her oppfordres vi til kjøpefest av både nyttige og unyttige ting vi bare må ha, "løp og kjøp, betal om eks antall mnd."

Men husk at all denne reklamen slettes ikke er gratis.

Det er vi som forbrukere som betaler dette. Men må vi det?

Når vi leser i en herværende avis, at noen faktisk sliter med å betale for de gavene de ble fristet til å kjøpe til julen i fjor, kan man undres over hvor dette skal ende.

Vil ikke du heller være med lenger? sier du og limer lapp på postkassen din som sier at du ikke vil ha dette "søppelet" lenger, i den tro at det hjelper?

Nei du, det gjør det nok ikke, for avisbudet leverer samme "søppelet" innpakket i din avis, eller den leveres av postbudet, adressert "spesielt akkurat til deg".

Jeg tror og mener at vi har glemt vår barndoms Jul, der familien samles til julefred, reklamefritt og med gaver som ikke kan sammenlignes med det som ligger under treet i dag. En av gledene var, at vi hver dag, frem til den store dagen, kunne trekke en nellikspiker ut av apelsinen.

Fra jeg fikk se dagens lys, har jeg hatt min oppvekst på Slinningen. Her var julen alltid en familiær og stor høytid, noe som ble videreført etter at jeg selv stiftet familie 1976 og flyttet inn i nytt hus på samme sted.

Det jeg husker spesielt fra barneårene, var når vår julegris skulle avlives. Det var slettes ikke uvanlig på den tiden, at de som hadde mulighet til det, alte opp sin egen julegris. Den ble foret opp med potetskrell og andre godsaker. Dette ble om-

hyggelig kokt sammen til en suppe som den omtalte grisen satte stor pris på.

Men så var dagen kommet da grisen skulle møte sitt "memento mori".

Slakteren var selvlært og kom sykklende fra Åsestranda med veska full av kniver og et dertil egnet våpen. Vi fikk ikke være med på selve akten, men måtte forflytte oss til en plass langt unna "retterstedet".

Men du verden, grisen var ikke enig i at den skulle til de "evige jaktmarker" og satte i gang et "hylekor" som kunne høres på kilometers avstand. Men når skuddet falt ble det stilt.

Når grisen var skåldet og partert, kom en gammel tante fra "bya" på besøk. Hun var en mester i å lage blodpudding, syltaflesk, mør og andre godsaker. Det blir jo en stor mengde kjøtt av en sådan velfødt skrott og da vi ikke hadde egen fryser, ble det som ikke skulle fortæres til jul og nyttår, fraktet til byen og lagt i en fryseboks som var innleid for formålet. Jeg mener å huske at det var et slikt fryseri opp i Grensegata et sted.

Men så til dagens virkelighet.

Vi har i loge Vesterveg snart lagt bak oss det 1. halvåret med nytt Kollegium. Og jeg vil berømme alle som takket ja både til valg og utnevelser og samti-

dig takke dere alle for en stor innsats i denne perioden.

Det er nok noen, meg selv inkludert, som har fått erfare at det var mer omfattende enn tenkt, men det viser seg at det går utrolig bra allikevel, om vi må si det selv, med god støtte fra det avgåtte kollegiet,

Når dette leses, har Brødrene kommet i julestemning, Loge Liv er ferdig med Luciaspillet inne i salen og etter julesanger fremført av vårt eminente Odd Fellow kor, har vi inntatt det tradisjonelle julemåltid servert av søstrene i St. Veronika for deretter å innta kaffe og hjemmelagde kaker, som tradisjonen tro, er besørget av de samme søstrene.

En kjent visesanger sang en gang: "se alltid lyst på livet"

Og det vil være min oppfordring til oss alle, nå når vi snart går inn i et nytt år og skriver 2014.

Da er det tid for atter nye nyttårsforsetter med mer eller mindre vanskelighetsgrad.

Mitt forslag til Deg, som nyttårsforsett, som ikke er vanskelig å etterleve, er å bestemme deg for at du skal møte i Logen så ofte du kan.

For selv om du, etter en tids fravær, ikke føler at du behersker våre ritualer fullt ut, vil du garantert bli tatt mot som en Bror og alle ser frem til å møte akkurat Deg.

La våre tanker, også i år, gå til de som har mistet noen av sine kjære, samt til de som av andre årsaker ikke får delta i denne høytidsstunden som julen er.

Med dette vil jeg i

Vennskap Kjærlighet og Sannhet ønske alle Brødre med familie **En Velsignet Jul og et Fredfylt Godt Nytt År**

Gunnar Vassbotn
Overmester

Eks Malt

En bok jeg ofte tar frem og leser litt i med ujevne mellomrom har tittelen «Det skal merkes at vi lever». Den handler om samtaler mellom to gode venner.

Den ene er forfatter og musiker Benny Andersen (for oss kanskje best kjent som forfatteren av sangen Svantes lykkelige dag) Han har skrevet utallige vakre dikt. Den andre er også forfatter og i tillegg prest, hans navn er Johannes Møllehave.

De snakker sammen om de forskjelligste emner og en del av deres samtaler er sammenfattet i boken som jeg nevnte innledningsvis. Jeg har ved denne anledning tatt for meg et kapittel som handler om tid. Først et dikt av Benny Andersen og deretter noen kommentarer fra de to eldre danske herrer.

TIDEN

Vi har tolv ure i huset, alligevel slår tiden ikke til.

Man går ut i sitt kjøkken henter kakaomelk til sin spinkle søn

Men når man vender tilbake er han blevet for gammel til kakaomelk

Kræver øl, piger og revolusion.

Man må udnytte tiden mens man har den. Ens datter kommer fra skole

Går ud for at hinde kommer ind lidt efter

Og spør om man vil passe den lille mens hun og manden går i teatret.

Og mens de er i teatret rykker den lille med noget besvær op i 3G.

Man må udnytte tiden mens man har den.

Man fotograferer sin hidtil unge hustru, med blodrigt sigøjnertørklæde

Og som baggrund et yppigt springvand,

Men neppe er billedet fremkaldt før hun forkyn-der at det så småt

Er hendes tur til at få folkepension så sagte våg-ner enken i hende

Man vil gerne udnytte tiden, men den blir væk hele tiden, hvor blir den af

Har den nogensinde været der, har man brugt formegen tid på at trække tiden ud

Man må udnytte tiden i tide, flakke om en tid uden tid og sted

Og når tiden er inde ringe hjem og høre «De har kaldt 95949392

Der er ingen abonnent på det nummer» Klik.

Benny Andersen

Inspirasjonen til dette diktet var at min kjære datter Lisbeth giftet seg. Det var omkring 1970, og jeg synes ikke det var lenge siden hun var

en liten pike. Det er sikkert en følelse mange fedre har hatt. Plutselig skal den lille jenta giftes bort. For meg var det altså et sjokk, for jeg syntes hun nettop hadde slutt å hoppe tau.

Johannes Møllehave

Tid er jo et kjerneord i alt du skriver. Hva er tid? Og tidsfølelsen er alltid tilstede i diktene dine enten vi snakker om sekstitallet eller nitti-tallet. Så har vi den kosmiske tiden, det vil si hvor lang tid det tar før lyset fra en stjerne rek-ker frem til jorden. Jeg kan slett ikke skjønne det der med at noen stjerner har sluknet, selv om vi ser dem lyse, jeg skjønner det ikke, men det er jo det man hevder.

Og så har vi samfunnets tid, og den klarer STORM P å beskrive i historien om kontorsjefen som står på perrongen med rutetabellen i hånden og sier til jernbanefunksjonæren: «Ja, men toget skulle da gått nå» Funksjonæren svarer med det guddommelige:

Nei, det er tabellen fra i fjor De har der. Før gikk toget nå, men nå går det før»

Kontorsjefen har en rutetabell som ikke gjelder, men han insisterer: »Det står her». Det er samfunnets tid. Vi har noen samfunnstider, men vi har også den psykologiske tiden. Hvor lang tid tar det å rotfylle en tann, noe som jo er ganske ubehagelig? Det tar enorm lang tid, selv om det bare varer i 7 min.

Hvor lang tid tar det å sitte å kysse en pike i skogen? Forhåpentlig opplever hun det ikke som en Rotfylling.

Arnfinn Hoseth
Eks DSS

Julebrev fra Smilets land

Kjære brødre i loge Vesterveg!

Da min fadder Arne Nes spurte om jeg ville skrive noen ord til Jule-Soga i år så var det også en kjærkommen anledning til å fortelle litt om hvordan jeg har det her i Thailand, og samtidig sende en julehilsen til dere brødre i loge Vesterveg. For jeg har ikke glemt dere.

Etter to år har jeg selvsagt forlenget kommet i orden her i Jomtien i Thailand. Turen hit gikk fint, uten forsinkelser eller noen form for problemer. Thai Airways var knapt halvfullt, så jeg fikk en hel seterad for meg selv.

Dermed kunne jeg slå opp armlenene, og lage meg min egen "seng". Det gjorde godt å få sove litt, for det ble ikke mye søvn de siste nettene på Kneiken. De siste sekkene med klær ble levert til Frelsesarmeen om morgenen på veg til flyplassen.

MØBLER OG JOGGESKO

Litt vemodig selvsagt å gå ned trappene på Kneiken for siste gang før jul for to år siden, men samtidig gledet jeg meg veldig til å komme til Thailand. Og det var uansett på tide å selge huset, enten jeg skulle bli i Ålesund eller dra til Thailand. Logistikken fungerte også perfekt når det gjaldt vasking og overtakelse av huset.

Noe av det første jeg gjorde var å kjøpe meg joggesko, og kom raskt i gang med en times gåtur hver ettermiddag. Så var det tid for å kjøpe møbler til den nye leiligheten. Hjellegjerde har lagt ned all møbelproduksjon i Sykkylven og produserer nå møblene også for det norske markedet her i Thailand.

Her er kona og jeg på trimtur på Buddha Hill med Pattaya i bakgrunnen. Her nede har vi sommer året rundt.

Fabrikken har rundt 200 ansatte, og Tormod Strømmegjerde er daglig leder. Der får vi kjøpe kvalitetsmøbler til en svært hyggelig pris.

VISUM OG FØRERKORT

Så var det i banken for å ordne med alle papirer før vi dro på Immigration. Nå har jeg fått mitt andre ett års visum i Thailand allerede, det gikk utrolig greit og raskt unna. Fikk passet tilbake med oppholdstillatelsen stemplet inn med det samme.

Det neste var thailandsk førerkort, det ville jeg ha før jeg prøvde meg på bilkjøring med høyre ratt og venstrekjøring for første gang. Skulle i alle fall ha bil med automatgir, så var det en utfordring mindre å ta hensyn til.

Den thailandske førerprøven gikk bra, så jeg kunne stolt vise fram mitt nye thailandske førerkort. Har også kjøpt meg ny bil, en Honda Jazz, med stor bakluke og god plass til barnevogn.

BRYLLUP OG BARNEDÅP

For jeg har faktisk både giftet meg og fått meg en sønn i løpet av disse to årene her i Smilets

land. Vi inviterte 50 søskenbarn og tanter og onkler på begge sider hjemme i Norge til bryllup og barnedåp. Tenkte at hvis 10 stykker til sammen kommer nedover så må det være kjempebra.

Derfor var det en både stor og gledelig overraskelse da 40 personer svarte ja til å komme hit for å feire disse to begivenhetene med oss.

Og siden ingen av oss hadde barn fra før var dette selvsagt den største verdensbegivenheten siden Ålesund brant og Buddha kom til Thailand.

For oss ble både vielsen og barnedåpen på sjømannskirka og festen etterpå i hagen her i Villa Norway sammen med familie og gode venner en uforglemmelig opplevelse.

ET NYDELIG KLIMA

Været er praktfullt her nede, sol og rundt 30 grader. Varm og tørr luft tørker opp irriterte slimhinner og luftveiene. Merket ikke noe til flommen for to år siden her i Jomtien, men så på TV at det fortsatt var mye vann i Bangkok og i områdene

nord for Bangkok da jeg kom hit.

Her nede er alt bra. Vi koser oss sammen både på balkongen og i den store hagen i det deilige været.

Nå er sommeren med besøk hjemmefra for lengst unna-gjort, og det neste store høydepunktet her nede er julekvelden. Vi blir jo veldig nasjonale av å bo utenlands, og vil gjerne feire både jul og 17. mai på norsk vis. Får håpe på bedre lykke på julaften enn på 17. mai.

NASJONALDAGEN HJEMME

For på 17. mai skulle vi på sjømannskirka til frokost kl. 10.00. Så var det gudstjeneste kl. 11.00. Og kl. 11.30 startet toget, før det kl. 12.00 var klart for leker og is og brus for barna og mer kaffe og kaker for de voksne.

Vi tenkte vi skulle se hvor lenge John kunne holde ut i varmen. Eller varmen og varmen, på 17. mai var det årets kaldeste dag så langt i år. Temperaturen i skyggen på balkongen var helt nede i 28 grader og på kvelden var det bare 26 grader, så det føltes nesten litt hustrig.

Men da vi skulle sette oss i bilen startet John å gråte noe voldsomt, og det ville ikke gi seg. Han så dessuten ut til å ta i som selveste Sinnataggen i Vigelandsparken, så vi skjønte hva som plaget ham. For han hadde ikke vært på do på to dager.

Så i den tilstanden måtte vi bare avlyse hele 17. mai-festen. For med en skrikende baby med store mage/tarmsmerter så ville det ikke vært noen hyggelig opplevelse for noen, hverken med tanke på lyd eller lukt.

Ut på dagen så løsnet det heldigvis for John, og alt kom ut. Så etter bleieskift og kos og klem ble han den gamle gode igjen. Så det er de små ting som nå styrer hverdagen, for ikke å si nasjonaldagen.

Snakket med folk som hadde vært på kirka, de kunne fortelle at det var 350 personer der. Kirka hadde regnet med max 150 i lavsesongen, så det ble ikke sitteplass til alle. Men heldigvis ble det rom til alle i herberget denne gangen også, selv om noen måtte stå.

Med en ny liten sjef i familien så er det ikke alt som alltid går etter planen. Leit at vi ikke fikk feiret 17. mai i år, men for å si det på godt amerikansk: "Shit happens". Eller som de sier i Molde: "Shit au". Det er i alle fall en av disse livsviktige prosessene som er vesenlig for velværet, og som bare må gå sin gang.

Her nede hadde vi ikke sett temperaturer under 30 grader i år før altså på 17. mai. Det hadde vært 32,5 grader i skyggen på balkongen i lang tid. Heldigvis er det skygge på balkongen, så vi slipper å sitte i solsteiken. Akkurat nå ligger temperaturen rundt 30 grader.

VOKSER OG UTVIKLER SEG

I skrivende stund koser vi oss med kaffe og is, mens lille John har seg en ettermiddags-blund. Når sommeren er over så kommer det også tørrere luft og litt lavere temperaturer her nede. Det vil bare gjøre godt.

Det er utrolig å se hvordan John vokser og utvikler seg for hver dag. Han fylte ett år den 21. mars, så når dette leses nærmer han seg ett år og ni måneder. Dagene går med til mating, bleieskift, trilleturer og ikke minst leking på gulvet.

Det går greit å komme seg ned på gulvet, men av og til litt verre å komme seg opp igjen. Det er allerede også blitt litt fotballspilling på balkongen. En stor omvelting for en "gammel mann", som har vært vant til å gjøre som han vil.

John liker å få oppmerksomhet og bli holdt og koset med,

så det er populært for han også å få besøk. Da springer han rundt over alt og er i storform. Han sover godt om natta. John er selvsagt det store midtpunktet, og det meste dreier seg om ham akkurat nå.

I ettermiddag var jeg en tur på helsestudio. Da jeg kom hjem hadde John våknet igjen, så da var vi ute på trilletur. Det er i alle fall ikke noe problem å gå ut med hensyn til været.

ØNSKER OPPMERKSOMHET

Når vi er på trilletur er det dessuten kjekt å få oppmerksomhet fra unge thaidamer med shortser kortere enn en norsk arbeidsdag (her sikter jeg kun til min egen), som skal "look baby" og "want same-same".

Det er nesten som jeg glemmer at det er John som skal beundres og ikke faren. Ja, ja, litt innbilske må det være lov å være for en gammel og veldig stolt far.

John er som sagt ett år og ni måneder, og prøver så godt han kan å si både mamma og pappa og masse andre ord som vi ikke helt forstår enda. Men så er det heller ikke så lett å skulle snakke tre språk fra starten av

John er midtpunktet i vårt lille univers. Han har eget fan-klubb i mamma og pappa. Vi prøver å lære han norsk, thai og engelsk i samme slengen, så det vil nok ta litt tid før han lærer seg å snakke tre språk.

Jeg synger med den stemmen jeg har for ham både på dag og kveld. Vi har også innført en fast rutine med å lese for ham om kvelden før han sovner. Gode god-natt-rutiner tror vi er bra for barn.

Fortellingene fra barnebibelen som han fikk fra gudmor fasinerer ham, selv om han fortsatt liker best å se på illustrasjonene. Nong påstår at jeg snakker som presten på sjømannskirka når jeg leser for

John. Kanskje noe i det. Jeg kan fortsatt legge stemmen i et litt sakralt stemmeleie. Grunntanken som barn var jo å bli misjonær.

BLIR NOK BOENDE HER

Jeg hadde permisjon i 2012 og sa opp jobben med virkning fra siste årsskiftet, så vi blir nok mest trolig boende her. Det blir mye pappaperm og litt journalistikk, litt informasjon og litt eiendom. Kona Nong driver et lite eiendomsfirma, der hun både leier ut egne leiligheter og formidler utleie for andre. Satser på at det går bra til jeg får pensjon som 62-åring, om to år og tre måneder. Det er jo billig å bo her nede. Og været byr på få problemer, har ikke lagt om til vinterdekk ennå.... Vi har byttet leilighet her i det samme bygget. Har flyttet fra 67 kvm i 6. etg til 143 kvm i 2. etg. Vi (John) trengte rett og slett større plass. Så vi har mistet utsikten, men (John) har altså fått mye større plass å boltre seg på. Og så får han sitt eget rom når han blir litt større.

Dessuten er balkongen her dobbelt så stor, så nå har vi plass til både spisebord og sofa med salongbord, samt egen sol-seng på balkongen.

Men når vi bor her fast så blir det faktisk ikke så mye sitting i sola, vi holder oss mest i skyggen for ikke å bli så brune.

Vi har også hatt vår første generalforsamling i sameiet. Ble valgt inn i styret sammen med en annen nordmann, en engelskmann og en russer.

Vinteren er en deilig tid her i Thailand. Og en tur til sol og varme er med på å kutte ned på den mørkeste og kaldeste årstida hjemme for den som måtte være litt værsjuk.

FART OG SPENNING I ÅR

Her var det en stille og rolig nyttårsfeiring i år. Vi var enig om å være hjemme, og vekte opp John klokka 23.50 for at han skulle få oppleve fyrverkeriet

Her er kona foran noen av blomstene i hagen. I Thailand blomstrer det meste året rundt.

over både Pattaya og Jomtien. Han gjorde store øyne, og var ikke redd i det heile tatt. Kommende nyttårsfeiring får det bli litt mer "fart og spenning"!

Julekvelden i fjor var Nong og jeg på Sjømannskirka, mens Nongs venninne Kon var her for å passe John. Det gikk sånn passe, han er blitt så stor nå at han vil at vi skal være her når han våkner om kvelden.

Vi reiste klokka 18.00, og kom hjem igjen klokka 21.00. Middagen ble servert klokka 19.00. Det var som vanlig stappfullt på kirka julaften. Og som vanlig også kjekt med masse hyggelige og interessant folk og god stemning.

Selv er jeg kommet i gang med litt skriving for magasinet Nordic i Thailand. Var på en reportasje denne uka, og skal på en neste uke. Skal intervju Jan Olav Aamlid, som ble rik på å kjøpe opp Rundeskatten. Pengene bruker han nå til å bygge opp Thailands første "kofferthotell".

Dette er et bygg med mange bitte små rom som folk som reiser mye fram og tilbake kan leie for å sette fra seg koffertene og ting ellers som de ikke vil ta med seg hjem. Passer godt for

folk som leier leilighet, som da slipper å betale leie for leiligheten for den tida de ikke er her. Råbygget er allerede kommet opp, det ligger i nærheten av sjømannskirka.

Har både et sterkt ønske og planer om mer journalistikk, men ryggen tåler ikke for mye sitting foran PC'en. Prøver å stå mens jeg skriver, men ryggen låser seg og stivner til da også. Så jeg får se hvordan det går. Jeg har i alle fall lyst til å prøve å skrive en del.

ALT GÅR SEG TIL

Situasjonen for oss er gradvis i ferd med å bli en helt annen nå etter hvert som John blir større. Nå er det ingen problemer å gå ut hverken på dagtid eller kveldstid.

Venstrekjøringen med høyre-ratt her i millionbyen Pattaya går stadig bedre, finner som regel fram på egen hånd nå.

Vi tar John med oss i sportsvogn på kjøpesentrene for å kose oss på restaurant og kaffe-bar.

Har funnet en kaffebar på Central med cappuccino for meg og latte med isbiter for Nong. John sitter i sportsvogna og ser

seg rundt, eller han sovner med tåteflaska i munnen.

Vi har også hatt John med oss ut noen ganger på kveldstid for å spise middag, det har gått veldig bra så langt. For sikkerhets skyld har vi holdt oss til restauranter i nabolaget, slik at vi har kort retrettveg hjem om han skulle begynne å bli for støyete.

HYGGEKVELDER PÅ KIRKA

Har ellers vært på noen koselige hyggekvelder på sjømannskirka på onsdagene.

Var først og hørte på Bjørn Wirkola. Han husket godt da han vant NM i Løklibakken (navnet må ikke forveksles med brevskriveren) på Ørskogfjellet i 1968.

Jeg reiste på Ørskogfjellet den gangen sammen med en som heter Einar Hansen, som flyttet inn i leiligheten som vi bodde i tidligere i Sykkylven før vi flyttet inn i nytt hus på Høgebøane.

Sist onsdag ble Kon-Tiki-filmen vist. Veldig spesielt å sitte ute i 28 grader i shorts og t-skjorte og være på kino. Følte av og til nesten at jeg var ombord på flåten.

Onsdagen før var det konsert/jam med Nissa Nyberget på kirka. Fullt hus og kjempestor stemning, selv om Morten Golten måtte melde avbud i siste liten.

Nissa sørget for å en to timers konsert/jam på egen hånd. Satt forøvrig på samme bord som Finn Kalvik, men han sliter litt og ville ikke opp på scena. Det var det derimot et par andre som ville.

DEN STORE HAGEFESTEN

Onsdagen før det igjen slo Gudmund Eiksund på stortromma med hagefest med nærmere 350 gjester og gratis mat og drikke i anledning 10 årsjubileet til magasinet Nordic i Thailand. En hel rekke kjente toppmusikere i blues og rock and roll bandet sørget for at det virkelig svingte fra første stund.

Morten Golten på el-orgel, Freddy Lindquist på gitar, Åge Haugan på bassgitar, Arne Østerberg på trommer og den finske bluesangeren Kurt M. er alle musikere med lang fartstid og som bidro til å gjøre dette til en flott kveld sammen med evig unge Sputnik og Vivian og 60- og 70-talls popens fremste ambassadører Rune Larsen og Helge Nilsen.

Og da alle musikerne til slutt entret scenen sammen var stemningen virkelig på topp. Men da var det også på tide å avslutte bursdagsfesten.

HER LIGGER JOMTIEN

Jomtien ligger på østkysten av Thailandbukta, ca. 1,5 times kjøring fra den nye internasjonale flyplassen og 2 timer fra Bangkok. Og ellers 10 minutter med bil fra mer kjente Pattaya, som langt fra er slik som byen ofte framstilles i norske medier.

Pattaya har nå 1,2 millioner innbyggere, og er den nest største byen i Thailand etter Bangkok med 12 millioner. Tidligere var det Chiang Mai i Nord-Thailand med 1,1 millioner som var den nest største byen i landet.

Pattaya er forøvrig en av verdens hurtigst voksende byer. Fortsatt kan en enkelte steder lese at den har ca. 100.000 innbyggere. Spannende å oppleve, det bygges over alt her. Og den mindre nabobyen Jomtien gror nå gradvis sammen med Pattaya.

Stedet har det mest stabile klimaet i Thailand, og her er en stor norsk og internasjonal kontingent. Sjømannskirka har forøvrig flyttet hit til Jomtien fra Bangkok for noen år siden.

Noen av dere fulgte kanskje med på TV2-serien om de norske sjømannskirkene rundt om i verden, bl.a. her i Thailand.

Her i bor er det tropisk hage, svømmebasseng, restaurant, matvarebutikk, helsestudio, liten fotballbane tilpasset aldersgruppen, resepsjon og vakthold m.m. tilknyttet bygget. Det er

ca. fem minutters gange til en langstrakt sandstrand. Ellers er det flere restauranter i nærheten.

For de som liker golf er det også mulighet til å spille på en nihulls bane som ligger rett ved siden av leilighetsanlegget. Noen av verdens flotteste golfbaner ligger for øvrig rundt 30 minutters kjøring fra oss.

JULEKVELD PÅ KIRKA

Julekvelden i år blir det som vanlig norsk ribbe og alt det som ellers hører til på den norske sjømannskirka her i Jomtien.

Thailand ligger seks timer foran Norge når det er vintertid i Norge og fem timer foran når det er sommertid i Norge. Så her nede kommer vi til å feire "Happy new year" kl. 24.00 mens dere fortsatt sitter og spiser resten av juleribba kl. 18.00.

I romjula blir det kanskje en tur til Kamphaeng Phet, der Nong kommer fra. Dette er en by med 300 - 400.000 innbyggere som ligger rundt fem timers kjøring nord for Bangkok.

Medregnet to timers kjøring herfra Jomtien og opp til Bangkok blir det altså en sju timers biltur. Nong har eget hus i en landsby som ligger 20 minutters kjøring utenfor selve Kamphaeng Phet.

Jeg treffer av og til noen Odd Fellow-brødre på kirka. De kommer fra forskjellige steder i Norge, og da benytter vi anledningen til å mimre litt om logene våre og utveksle nytt om gamle kjente blant brødrene.

Da vil jeg til slutt ønske alle brødre i loge Vesterveg en riktig god jul og et godt nyttår her fra Jomtien i Thailand.

Med broderlig hilsen fra
Br. Odd Henry Løkvik

Juleminne fra mine yngre dager

For en tid tilbake fikk jeg spørsmål fra br. Redacteur om jeg kunne skrive noen ord i Soga om juleminner fra mine yngre dager, og det skal jeg prøve.

Jeg minnes at jula, eller juleforberedelsene ikke startet før vi gikk inn i advent. Da begynte forventningene til det som skulle komme å sige på. Ikke slik som nå med begynnende jul allerede i oktober. I hvert fall i butikkene. Nei det begynte ikke før vi gikk inn i advent. Da kom julebaksten i gang, alle 7 sorter, kanskje flere. Husker også at det midt i travleste baksten så ble strømmen borte. Heldigvis så hadde vi også gass fra gassverket. Om ikke vi fikk bakt, så hadde vi i hvert fall kokemuligheter.

Juleutstillingene og tenning av julegrana på St. Olavs plass var jo ett av høydepunktene. Husker ikke sikkert om det var Ungdomsmusikken eller Frelsesarmeen som spilte, men hele St. Olavs plass var full av folk. Etter tenninga var det tur i byen for å se på juleutstillingene. Byens butikker konkurrerte seg imellom om å ha den fineste utstillingen. Husker godt slakter Slagnes inne ved fengselet hadde en stor og fin en med pyntede grisehoder og jeg vet ikke hva. Ganske imponerende.

I samme gata var også «Ringdalnissen» en gammel og god tradisjon. Det var mye folk i gatene og liv og røre.

Favorittutstillingen min var allikevel å finne hos K.P. Aarskog i Skansen. En kjempestor modelljernbane med tunneler, broer og hus fylte utstillingsvinduet. Siden jeg bodde oppe i Skaret var det kort vei ned til den utstillingen. Kunne stå der i timevis og bare se, stor i øynene.

Skaret var forresten en fin plass å vokse opp, før det kom blokker på Devoldmarka og Krona ble bebyggt. Dette var jo før ordet klimaendringer ble skapt, så det var, slik jeg husker det, alltid snø på den tiden. Det var mange unger som vokste opp i Skaret, og vi pleide å renne på rattkjelke oppende fra «Risviken» og helt ned til baker Slinning i Storgata. Dette var jo på den tida da det ikke ble strødd med salt og sand. Av og till fikk vi slik fart at vi ikke greide svingene i Hans Strøms gate (hvor jeg bodde) og Skaregata. Da gikk vi rett i brøytekanten. Det gjorde vi også når det en sjelden gang kom bil, men dem var det jo ikke så mange av.

Etter hvert som adventstiden gikk økte forventningene til det som skulle komme. Det kom julegaver i hus som mor og far gjemte etter beste evne, men jeg fant dem. De ble klemt og ristet i all hemmelighet, og de harde pakkene var de mest spennende.

Omsider kom den store dagen. Den som vi alle hadde ventet på. Det var tradisjon at vi feiret juleaften hos tante Liv med familie og mine besteforeldre inne på Borgundveien. Men ventetiden ble nesten uutholdelig lang. Det var jo ikke noe TV å fylle ventetiden med på den tiden, og det var jo vanlig arbeidsdag til ett godt stykke ut på ettermiddagen. Omsider kom finstasen på, og vi bega oss i veg innover til de andre. Kirkeklokkene kimte og ringte julen inn og høytidsstemningen seg inn over oss.

Vi kunne være opptil 15-16 stykker til bords hos tante Liv. En ordentlig stor familiesamling som vi så frem til. Det ble ikke spart på noe, det var jo ett spleiselag, og jeg husker spesielt godt surkålen som bestemor laget, Byens beste. Ikke noe

Nora eller Stabburet der nei. Ingen kunne lage surkål slik som mormor. Ellers var det tradisjonell julemiddag med pinnekjøtt, svineribbe, medisterkaker og pølser og jeg vet ikke hva.

Etter middag begynte vi unge å spørre om når vi skulle åpne julegavene. «Først skal vi vaske opp, og så kommer vel nissen ut på kvelden en gang» var svaret.

Det merkelige var at når nissen omsider banket på døra, så var bestefar borte, men nissen hadde like tøfler og slåbrok som morfar. Når vi påpekte dette for de voksne bare lo de og snakket det vekk.

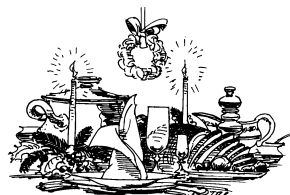
Julegavene ble utdelt, og nissen dro sin veg. Da dukket morfar opp igjen. Han hadde vært på toalettet sa han. Slik var det hvert år.

Etter at julegavene var delt ut var det kaffe. Barna lekte med de lekene de hadde fått i gave, og de voksne snakket om ditt og datt. Tiden gikk fort, og snart var klokken bikket midnatt. Det var 1. juledag og jeg hadde fødselsdag. Jeg fikk noen flere gaver, og snart var det på tide å dra hjem. Hjemturen gikk som regel med drosje, og før jeg nådde hodeputa hjemme så var Jon Blund kommet.

Med disse ordene ønsker jeg alle brødre m/familier og alle Sogas lesere en riktig god og fredfylt jul og et godt nyttår.

I V.K. & S.

Br. Hans-Petter Hildre

STREKKODENS FAR

Stakk finger'n i sanden

Strekkodene dukket første gang opp på en sandstrand i Florida.

Tekst: Torjus Dølo

Som sisteårsstudent ved Drexel Institute of Technology, Philadelphia, fikk Norman Joseph Woodland nyss om at instituttet var blitt kontaktet av en lokal kjøpmann som lurte på om det på et eller annet vis kunne la seg gjøre å utstyre varene med pris-koder og således overflødiggjøre dumme kassaapparater med pling og sveiv og sånn.

Året var 1948, og Woodland og hans studievenn Bernard Silver begynte å tenke litt over saken. Omtrent på denne tiden solgte Woodland noen aksjer og piffet opp økonomien såpass at han kunne gjøre et opphold i og omkring bestefars leilighet i Florida...og når man er på de kanter, vil man før eller siden finne seg selv på en sandstrand. Sånn er det bare.

Dette gjaldt også Woodland. Han ble sittende i sanden og tenke over dette med koder og sånn. Hadde han penn og papir? Nix, men han hadde pekefinger og sand.

Tidligste laget

Woodland var selvsagt kjent med Morse-alfabetet, som han hadde lært i speider'n. Han begynte med å lage prikker og streker i sanden. Etter hvert ble det bare streker. Og så kom han på ideen om at streker kan være syltynne, og de kan være tjukke. Og noen kan være slanke og noen litt lubne. Kort fortalt: Han erkjente noe alle visste, men ikke tenkte så mye over: Streker kan ha hvilken som helt tykkelse og alle kan gis en bestemt betydning.

Woodland og Silver jobbet videre og endte opp med streker i sirkel, rettere: Konsentriske rin-

ger, varierende i tykkelse – som i en darts-kive.

Lesevansker

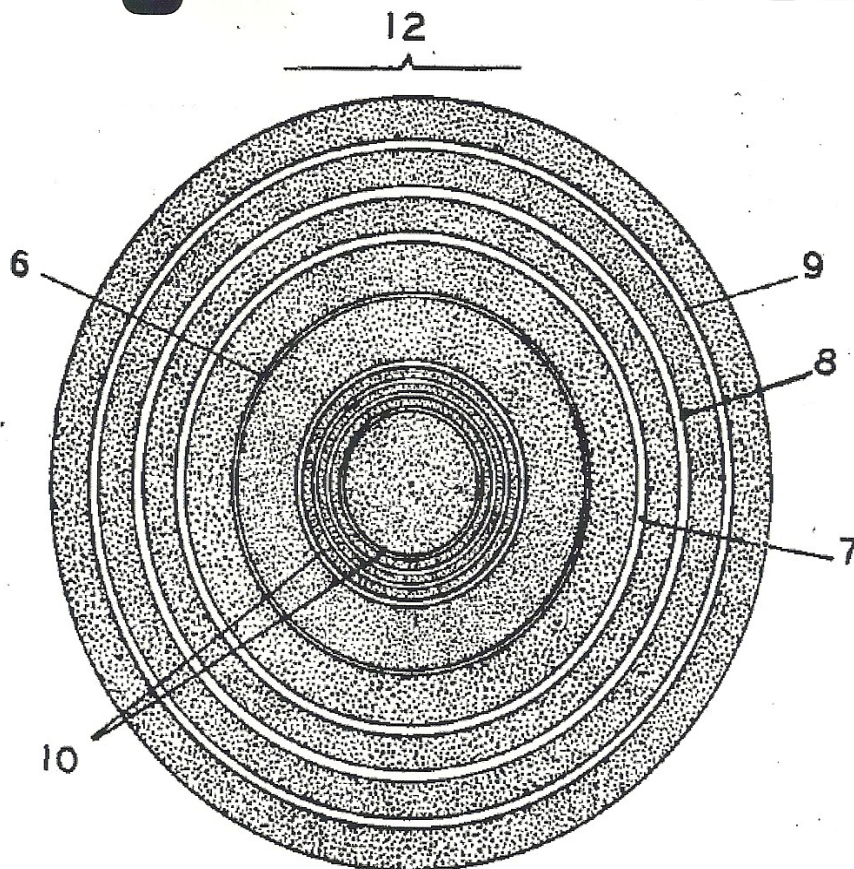
På den tiden fantes ikke lasere og passende datateknologi. Problemet var avlesing av sirklene. Woodland og Silver konstruerte et enkelt stroboskop. Men innretningen viste seg å være for dyr og den var dessuten ikke særlig praktisk. De to kameratene var for tidlig ute.

Woodland og Silver solgte sitt patent for 15 000 dollar og startet med andre sysler. Men strekkodene hadde en fremtid. På begynnelsen av 70-tallet – etter litt ut-

viklingsarbeid – ble de store amerikanske butikkjedene enige om en standard – Universal Product Code. Og nå var sirklene erstattet med vertikale streker. Mannen bak het George Laurer, og jobbet i IBM.

26. juni 1974, på et supermarked i Troy, Ohio: For første gang ble en vare registrert med strekkode – en Wrigley's tyggegummi pålydende 67 cent.

Nå anslår man at over fem milliarder strekkoder avleses verden over hver dag. Alt startet med Norman J. Woodland på ei strand i Florida. Han døde rett før jul i fjor, 91 år gammel. □

NOTE: LINES 6, 7, 8, AND 9 ARE LESS REFLECTIVE THAN LINES 10.

BULLS EYE: Woodlands strekkoder lignet en darts-kive og ble aldri standard. Men det var han som hadde ideen.

SANDGRAVEREN: Slik så han ut i kreative år, Norman J. Woodland.

Kilde: Vi Menn

En av Vesterwegs første medlemmer og stifter var br. Ivar Olsbø, tidligere kinol/kultursjef i Ålesund. Han var en meget aktiv og kreativ mann som levde og åndet for Odd Fellow-ordenen. Han var i tur og orden innom de fleste embeder innen vår Orden, først i Loge nr.23 Gange Rolv, og siden i Loge nr. 82 Vesterveg. Han ble i 1987 tildelt 50 års veteranjuvel og var således vår Loges første 50 års veteran. Dette var i min periode som OM og jeg hadde gle-

den av å være tilstede ved dette høytideligearrangement. I anledning festmiddagen på ettermøtet hadde jeg forfattet en prolog til br. Ivar Olsbø. og som en liten orientering om br. Ivar Olsbø's Ordensliv fra hans start i 1937 og frem til hans 50 års veteran jubileum, gjengir vi i dag prologen i Soga, så kanskje hans interesse og iver for Ordensarbeidet kan spore oss andre til litt ekstra innsats.

Eks DSS Arnfinn Hoseth

Soga om «Buholm-Ivar»

Denne SOGA er skriven ned av dei brørne som BUHOLM-IVAR fór saman med i VESTERVEG, såleis som vi har høyrte kunnige menn seia om det som har hendt før, og det som vart nedskrive i bøker.

I nittenhundreogtitten samla mennene på Møre seg om RAGNVALD MØREJARL og gjekk i DET GODES teneste. Dei fór fram med venleik, og vart spurde som gode menn på Møre.

På den tida var IVAR ti vintrar gamal og kalla «BUHOLM-IVAR», av di han vart fødd på BUHOLMEN. I nittenhundreog sjuogtredve, då IVAR hadde levd i 28 vintrar, vart han kalla inn til mennene kring RAGNVALD MØREJARL og vart straks oppteken av arbeidet deira. Han synt seg som ein framifrå talar, var arbeidssam og hovdingane sette stor lit til han.

Han var venleg, sette kjærleiken til mennesket i høgsetet, og vart snart spurde som ein mann med stor vørnad for sanning.

RAGNVALD MØREJARL tykte godt om Ivar, og i nittenhundreogfemti vart han ein av MØRE-JARLEN sine handgangne menn.

På denne tida kom det til stor ufred i NOREG. Landet vart hærteke av germanarane, og BUHOLM-

IVAR, som var særst våpenfør, kjempa for landet sitt saman med brørne sine, og alle fekk stor vørnad for han.

I nittenhundreogfemti vart germanarane slegne, og folket vart fri trældomen som var lagd på dei. RAGNVALD MØREJARL tok då oppatt arbeidet, og BUHOLM-IVAR vart vald til å leia seremoniane.

På denne tida kvad han mykje. Ved fleire høve vart nokre av brørne samla til gilde på VALDER. Desse brørne var dei rundt MØRE-JARLEN som kvad mest, og var lettest i hugen.

Det var på denne tida MØRE-JARLEN fekk ein son, som vart kalla GANGE ROLV. Soga seier at ROLV var så storbygd og vaks slik at ingen hest kunne bera han. Han gjekk alltid når han var på ferder, difor vart han kalla GANGE ROLV.

Fleire brør, mellom dei IVAR, gjekk nå i teneste hjå GANGE ROLV. Ivar vart snøgt ein av dei fremste mennene til GANGE ROLV.

To gonger, i nittenhundreogfemti og nittenhundreogseksti, vart han sett i høgsetet og styrde med hard, men rettvist hand. Han vart vald til TINGET i nittenhundreogåtteogfemti og i nittenhundreogfireogsytti og hausta lovord mellom stormennene for arbeidet sitt.

Då nokre av brørne kring GANGE ROLV fór i VESTERVEG i nittenhundreogtoogsytti, vart IVAR med som vegvisar for dei yngre brørne. Også her gjorde han framifrå arbeid og heldt skuta på rett kurs.

I nittenhundreogfemogsytti

vart han sett til å arbeide for stormennene i heile MØRE OG ROMSDAL.

Han fór nå både sørøtter og nordetter og tala det godes sak og han vart spurde langs heile kysten som ein framifrå mann i si teneste for saka.

BUHOLM-IVAR vart heidra med juvelar både i nittenhundreogtoogseksti og i nittenhundreogsytti, og i dag vart han heidra for at han i femti år har stått i fremste fylking i striden for VENLEIK, KJÆRLEIK og SANNING.

Denne soga vart lesen då IVAR var 78 år gamal, og brørne hans i VESTERVEG hadde skipa til gilde for han. I framtida vil dei som har gott minne, kunne fortelje om mange Brage-skålar ved dette bordet, til ære for denne heidersmannen!

19 mars 1987

Arnfinn Hoseth
OM

Fattig og rik

Det er en forskjell på en fattig, ulykkelig mann og en rik, ulykkelig mann!

Den fattige, ulykkelige tror fortsatt at penger hjelper!

Brasils rikeste mann på randen av konkurs

I fjor ble Eike Batista (56) kåret til Brasils rikeste mann. Nå kan hele imperiet hans ligge i grus – bokstavelig talt.

I løpet av få år bygde Eike Batista opp et konglomerat av selskaper med lånte penger, og lokket investorer med luftige løfter om eventyrlige oljefunn utenfor kysten av Brasil.

I sommer klappet imperiet hans sammen under et berg av gjeld på minst 50 milliarder kroner.

Bankene forsøker å få oversikt over verdier og gjeld i nettverket av selskaper.

På sandgrunn

På sandbankene og strendene nord for Rio de Janeiro holder gravemaskiner og lektere fortsatt på å grave ut og flytte sand på et område halvannen gang så stort som Manhattan i New York.

Acu Superport er planlagt å

være landbase for oljevirksomheten til havs og utskipningshavn for gruvene i Brasil og Chile.

Lokalbefolkningen protesterer og vil ikke flytte. Men bystyret i Rio har eksproprietert alle eiendommer og politiet sørger for å kaste ut dem som ikke flytter frivillig.

Aksjekursen kollapset

I juli måtte Batistas børsnoterte oljeselskap OGX innrømme at det ikke er teknologisk mulig eller økonomisk drivverdig å hente opp oljen og gassen fra store havdyp i Camposbassenget utenfor kysten av Rio de Janeiro.

Aksjene i OGX og datterselskapene kollapset på BOVESPA-børsen i São Paulo.

Uten oljeinntekter synes også hans eierselskap EBX å være konkurs, skriver den sveitsiske storbanken UBS i en rapport.

Selskapene har bankgjeld på over 10 milliarder real (25 mrd. kr). I tillegg risikerer obligasjonseierne som har lånt OGX nesten 4 milliarder dollar (23,5 mrd. kr) å tape alt, skriver Financial Times.

Papirformue

I 2012 ble Batista kåret til Brasil og Sør-Amerikas rikeste mann.

Det amerikanske nyhetsmagasinet Forbes plasserte ham på 7. plass på listen over verdens rikeste, med en anslått formue på 32,8 milliarder dollar (195 mrd. kr).

Batista er blitt rik på å snakke opp aksjekursen i selskapene sine på forventninger om store oljefunn og andre usikre fremtidige inntekter.

Formuen skal nå være skrumpet inn til netto 200 millioner dollar (1,2 mrd. kr), ifølge Bloomberg Billionaires Index.

"Skandaløs innsidesak"

Minoritetsaksjonærer er rasende. Spesielt over at Batista solgte store aksjeposter i OGX to uker før kunngjøringen om "tørre" oljebrønner.

For oss er det åpenbart at dette er den mest skandaløse innsidesaken i det brasilianske aksjemarkedets historie, sier minoritetsaksjonæren Aurélio Valporto.

"Tenk stort"

- Av min far lærte jeg én ting: Tenk stort, sa Batista i et intervju for noen år siden.

Han har fremstått som personifiseringen av de nyrike som kommet seg opp i de nye vekstlandene i verden det siste tiår, skriver Financial Times.

Sardinia/Korsika – eit reisemål eg kan tilrå

Vårt fly tok av frå Garmoen tidleg morgon til byen Alghero på nordvestkysten av Sardinia.

Vi nytta ettermiddagen til ei vandring i Gamlebyen – med trange smug og gater.

Neste dag var det buss til nordenden av Sardinia – til byen Santa Teresia Gallura – der vi tok ferje over til Korsika. Ei eldre ferje. Eg tvilar på om norske styresmakter ville ha godkjent fartyet. Vi plasserte oss i "salongen". Det første som skjedde var at mannskapet på

ferja gjekk rundt og delte ut "spyposar". Vi vart litt nervøse. Mange fekk bruk for posane.

Det blåste kraftig. Sterk kuling eller liten storm. I det ferja la om kursen kom dei som sat på nabobordet vårt seilande mot oss. Passasjerar, stolar og øl/vinglass i ei mølje.

Dei som sat oppe fekk gratis sjodusj. Vår svenske guide måtte vedgå at det var "høga vågor och øverfarten blev ganska dramatisk.

Etter ein times tid la vi til kai i byen Bonifacio som er Korsikas og Frankrikes sørlegaste punkt.

Gamlebyen i Bonifacio ligg på toppen av eit berg.

På 1400-talet vart 187 trappe-trinn høgt ut i fjellet opp til Gamlebyen.

Turen gjekk vidare nordover vestkysten av øya til den største byen på Korsika – Ajaccio.

I denne byen vart Napoleon fødd. Det har reiselivet gjort mykje ut av. Vi var innom huset der Napoleon var fødd. Under ei messe i kyrkja like ved fekk høggravida Letizia - mor til Napoleon - sterke fødselsvear. Ho måtte gå heim i all hast. Heimen ligg like ved kyrkja.

Utsikt frå gamlebyen i Bonifacio. Odden i bakgrunnen er det sørlegaste punktet på Korsika og dermed også det sørlegaste punktet i Frankrike.

Napoleon vart som 2-åring døypt i den same kyrkje. Han hjalp presten under sermonien med å skvette vatn på sitt eige hovud.

Napoleon flytta frå Korsika då han var 9 år.

Etter 2 dagar i Ajaccio drog vi nordover vestkysten på ein smal veg utan glidekant. Vegen blir kalla "de 10 000 kurvornas veg". Området er på verdsarvlista til Unesco.

Der var vakre naturformasjonar både nær vegen og lenger borte på fjellryggane. Her hadde ikkje isbreen forma landskapet. Utrulege fjellformasjonar og fargekontrastar mellom den blå himmelen, raud granit og det blåturkise havet i vest.

Øya låg fleire hundreår under Genova. I den tida vart det bygt varseltårn langs heile kysten.

Dersom fientlege skip nærma seg kysten gjekk "alarmen". Då tende dei kastanjetrepinnar somvar innsett med olje. Signalet gjekk frå tårn til tårn langs heile kysten frå Bonifacio i sør til Bastia i nord, jfr. vår vardetening.

Frå byen Calvi på vestkysten drog vi austover. På vegen passerte vi militærleiren til Den franske fremmedlegionen – fallskjermjægeravdelinga.

Då Algeri vart sjølstendig flytte fremmedlegionen til Korsika.

Vi køyrde oppom universitetsbyen Corte som ligg midt på øya. Der skulle eg gjerne studert.

Eit moderne museum er innebygt i den gamle festninga. På toppen av festninga er det ein fantastisk utsikt over byen, dalen og fjella mot vest.

Så gjekk turen vidare mot austkysten, til byen Bastia. På torget, som er det største i heile Frankrike, ligg tårnet m.m. av ubåten Casabianca, som under 2. verdskrigen landsettmotstandsmenn om nettene. På Korsika var det både italienske og tyske soldatar.

Ein varm vårdag i 1944 var mange menneskjer samla på dette torget for å feire ilandstig-

"De 10.000 kurvornas veg" iflg. vår dyktige svenske guide

ningen av allierte styrkar på øya. Eit amerikansk bombefly hadde fått opplysningar om at det var italienske/tyske soldatar kom innover byen og skaut ned i folkemassa. Mange vart drept.

Så køyrde vi tilbake til Bonifacio, der vi tok ei "moderne" ferje dei 12 kilometrane tilbake til Sardinia på eit speilblankt hav.

Neste dag drog vi grytidleg til Garibaldimuseet som ligg på den største øya i Maddalenarkipelaget – like utanfor nordaustkysten av Sardinia. Garibaldi blir rekna som den som samla Italia til eit rike. Det vart sagt at det i kvar ein by i Italia er det

ein Piazza Garibaldi til hans ære.

Ruiner av historiske og kulturhistoriske "byar" finn ein over alt på Sardinia.

Solnedgangen frå restauranten på taket av hotellet vårt den siste kvelden vil vi minnst lenge.

Ålesund, 28. oktober 2013.

Br. Are Homlong.

Storrepresentanten har ordet

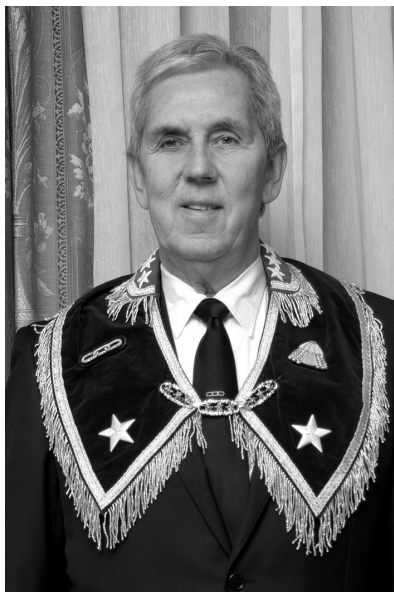
Gode brødre!

Første termin for vårt nye kollegium er nå snart forbi og jeg vil gratulere Overmester og hans menn med en flott start. Det vil alltid oppstå saker som kan være vanskelig å hendle for et nyvalgt «styre», men i Odd Fellow er det å ta ansvar for sin egenutvikling ved utfordringer en viktig del av vår intensjon som medlem. Ingen plass er bedre i så måte.

Bevisstgjøring av det etiske arbeidet i form av interessante møter og korrekt etikette er en viktig ramme rundt vårt fellesskap. Det er nettopp dette som skiller oss fra ordinære organisasjoner og dette må vi forsvare og forsøke å utvikle oss i tråd med utviklingen ellers i samfunnet. Godt innhold i våre møter påvirker vår fremmøteprosent og et godt fremmøte øker også i seg selv trivselen. Hyggelig er det også for kollegiet å se at brødrene strømmer inn i logesalen og at forberedelsene deres ikke er forgjeves.

Skal vi lykkes i å utvikle vår loge er et aktivt engasjement i våre nevnder en viktig faktor. Kollegiet trenger støtte i sitt arbeid, og for å lykkes med det må nevndsarbeidet også fungere. I form av mitt embete er jeg med i Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon, en meget viktig nevnd for trivsel og utvikling av logen.

Vi vil nå i sterk grad forsøke å bistå kollegiet med forslag og tips både når det gjelder møteinnhold og ekspansjon, som blant annet ved å kopiere loge Veøy's prosjekt med å rekruttere nye aktuelle medlemmer til logen. Loge Veøy hadde vanskelig med å finne verdige kandidater til sine infomøter og var nødt til å ta nye utradisjonelle måter i bruk for å bedre det. De lyktes. Et spennende tiltak

som vi vil komme tilbake til over nyttår.

Som Storrepresentant har jeg hatt gleden av å representere loge Vesterveg i Distriktsrådet. Et arbeid som har gitt meg mulighet til å bli kjent med brødre i andre losjer i distriktet og sett litt av hvordan de driver sin losje.

Å være i Distriktsrådet under ledelse av vår losjebroder DSS Olav Aass har gitt meg nye dimensjoner om vårt losjeliv. Jeg fikk den gleden og utfordringen med å være hans Stor Marsjall i innsettingen av nye kollegier i

Leir og losjer i distriktet i høst. Den varme og vennlighet som ble oss til gode ved denne rundreisen har gjort dypt inntrykk på meg og jeg vil sterkt anbefale brødrene til besøk i andre losjer om høvet skulle dukke opp.

Når vi nå går inn i det nye året og skal ta til med den andre terminen til det sittende kollegiet vil jeg oppfordre brødrene om å støtte opp, først og fremst med oppmøte, men kanskje også med forslag og ideer om logens ve og vel.

Jeg har lenge hatt et sterkt ønske om at ettermøtene avsluttes ved bordet og at kaffe og eventuelt «nogo attåt» serveres i salongen, hvor innslag av historier, quiz eller en god prat avslutter en vellykket torsdagskveld i Vesterveg.

Jeg ser frem til mange gode møter på nyåret og ønsker vårt nye kollegium lykke til med arbeidet og samtidig alle brødre med familier en riktig

God Jul og Godt Nyttår!

Arne Aasen
Storrepresentant

Kära Bröder och Vänner i Ålesund!

Jag vill först på mina egna och mina logebröders vägnar tacka för all den generositet och värme som vi bjöds på vid vårt besök i samband med 40-årsjubileet i logen nr 82 Vesterveg för drygt ett år sedan. Det var verkligen en särdeles flott tillställning, något som inte minst bevisades av att bussresan från logen fick senareläggas med åtminstone en timme! Vi hoppas att vi snart får anledning att besöka er igen.

Efter det har vi i logen nr 141 Dag Hammarskjöld blivit ordentligt uppvaktade i samband med vårt 50-årsjubileum i mars 2013. En mycket uppskattad present var den del, i bokstavlig bemärkelse, av Ålesund som broder Terje medförde. Det var nämligen en gatsten av gammalt snitt som lär komma från självaste Keiser Wilhelms gate.....

Så här års, när dagarna bara blir kortare, tänker jag ofta på årstiderna. Vi har ju vår, sommar, höst och vinter. På Svalbard, 78 grader nord, har man tydligen bara tre årstider: mörketid, lys vinter och sommar. Hösten är så kort så den räknas uppenbarligen inte! Jag har haft förmånen att resa till Svalbard över tio gånger eftersom jag tycker stället är så fascinerande, det liknar helt enkelt ingen annan plats jag besökt.

Det är ju Norsk suveränitet över Svalbard men det är inte norskt territorium. Det Norska styret regleras i de internationella Svalbard-traktaten som trädde i kraft 1925. Det betyder att Norsk lag gäller på Svalbard och den upprätthålls av ett ämbete som heter Sysselmannen som alltså närmast kan liknas vid en överståthållare.

Alla Norska lagar gäller inte på Svalbard, bland annat finns det särskild skattelagstiftning och Svalbard tillhör inte Schengen. Det betyder att man måste ha passet i beredskap när man återvänder till fastlands-Norge. Är man nordman räcker det med giltig legitimation.

Hur kom det sig då att jag kom till Svalbard och Longyearbyen första gången? Saken var den att jag hade samlat ihop nästan 30 000 bonuspoäng på SAS. Jag satt då och tittade vart jag kunde komma för dem och fann då att en resa inom Norden kostade bara 12 000 poäng! Jag hittade då en destination som hette Longyearbyen under rubriken Norge. Jag hade ingen aning om var den byen låg men en titt i kartboken gav svaret: På Spetsbergen, största ön inom ögruppen Svalbard. Jag ringde min äldre bro och frågade om han ville följa med mig och en kväll i augusti 2002 satt vi på Gardermoen och väntade på flyget som skulle ta oss till Longyearbyen på knappt tre timmar.

Det var mörkt ute i augustikvällen. Väl på flyget satte vi kurs norrut. Då inträffade den första märkliga händelsen: ju senare på kvällen det blev desto ljusare blev det i kabinen! När vi landade 00.40 var det ljus som på dagen. Helt otroligt! Solen strömmade ned från en molnfri himmel. Här kom sedan nästa upplevelse. Det gick ingen flygbuss på den tiden och några taxibilar i rad som på Gardermoen fans det inte. Informationsdisken var stängd. Hur skulle vi komma in till byen?

Vi träffade då en herre i uniform och förklarade vår belägenhet. Vi berättade att vi bokat rum på Polarhotellet. Han

så då om vi bara väntade tills de sista passagerarna hade fått sitt bagage så kunde vi åka med honom in till byen. När vi kom ut till hans bil stod det "Sysselmannen på Svalbard" på bildörren. Vi fick alltså åka polisbil med sysselmansförstebetjänten ända fram till hotellet. Vad kjempeflott! Jag lovar, det händer aldrig i Stockholm. Min bror tyckte det var helt galet att vi åkt polisbil direkt när vi landat i Longyearbyen.

Väl framme på hotellet möttes vi av en skylt; "Eftersom risken att stöta på en isbjörn inom hotellet ber vi Dig vänligen lämna riflet i vapenskapet, nyckel finns i receptionen". Vart hade vi kommit? Till ett ställe där man tydligen skulle var beväpnad för att gå säker. Vi hade inget rifle med oss men på hotellet sa man att det var bara att gå ut på byen och hyra ett. Det gjorde vi nästa dag. Den enda frågan som då ställdes var: "Kan de skyte?". Både jag och min bror hade gjort militärtjänst så lite visste vi om hur man trycker av ett skott. Ja, det är bra sa mannen bak disken, ta det morsomt bara!

Vi träffade som tur var inte på någon isbjörn den gången men upplevelserna på denna annorlunda plats hade för alltid fastnat i mitt minne! Ni Nordmän har all anledning att vara stolta över att ni får förvalta en sådan underbar plats!

Med den berättelsen vill jag själv och bröderna i nr 141 Dag Hammarskjöld önska er alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Peter Persson
Övermästare

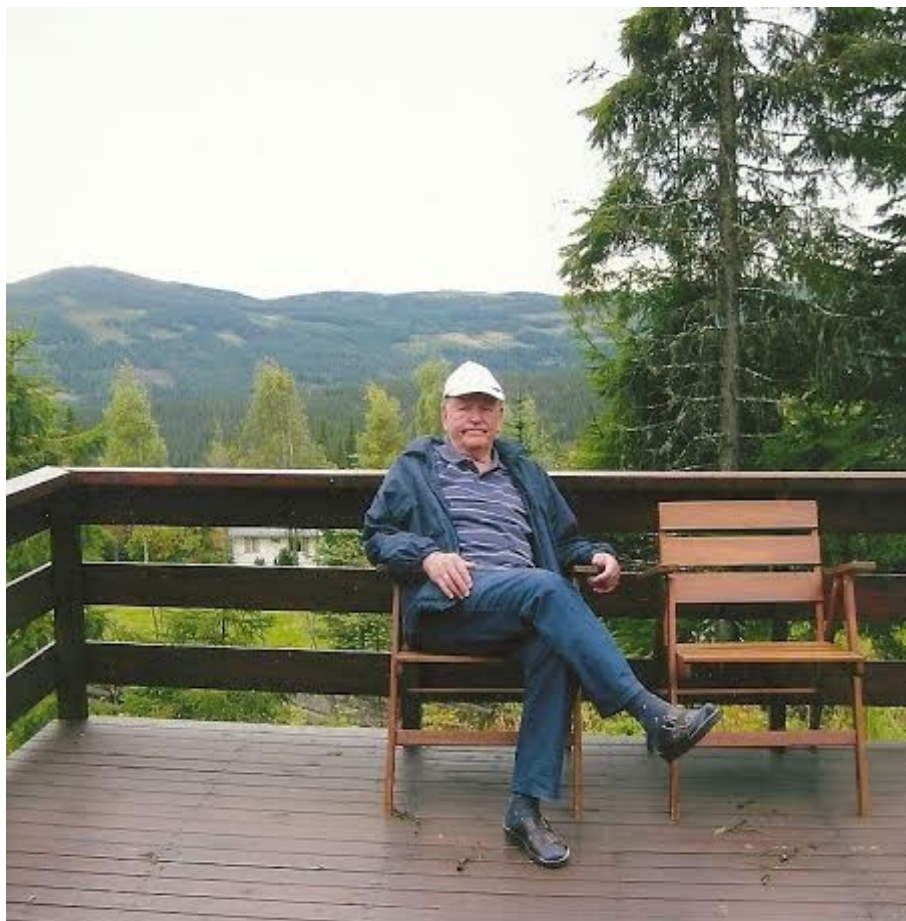
Br. Eks OM Torbjørn Fossum blomstrer fremdeles! Han er ikke så ofte på logemøter lenger, men det hender og han har ingen planer om å skifte loge. Det er Loge nr. 82 Vesterveg som er hans Loge!

Vi som hadde anledning til å arbeide sammen med br. Torbjørn, husker ham som en ordentlig, alltid korrekt bror, nøye med detaljer og det var selvsagt ekstra hyggelig når han møtte opp på møter iført sitt militære antrekk. Det var da vi fikk kapper til bruk for tilfeldige gjester. Og kappene har vi hatt god nytte av opp gjennom åra.

Et hyggelig brev dette fra br. Torbjørn. Han har ikke noe særlig forhold til data-maskiner, men håndskriften er tydelig og klar og forteller om en logebror i fin form. Ikke noe skjelving på handa der nei.

Vi ønsker ham fortsatt mange gode år og håper han vil holde kontakten med oss videre.

Br. Arne Nes
Tekn. Red. Soga

Torbjørn Fossum
Cand philol
Frognersvingen 15
3715 Skien

Kjære br. Terje.

Det var koselig å høre stemmen din. Det minnet meg b.a. om loge Vesterung og alle de fine møtene der.

Nå er det mindre med logearbeid, men jeg går på flere møter i loge 57 Fidelitas, her i Skien. Om vinteren går jeg i logeklubben på Gran Canaria. Vi er da med hele vinteren og vedlagt bilde visn hvordan vi har det.

Når vi er i Norge er vi mye på hytta vår.

Vi er også mye i Nederland. As og til er vi i huset vårt her i Skien også.

Det har vært en fantastisk somme og høst.

Som du ser av bildene er det stor forskjell på høyfjellet i Oppland og G.C.

Eldste barnbarnet vårt har forlengst begynt å studere medisin i Oslo, så vi innser at vi er blitt eldre. Men vi er i god form og har ingen ting å klage over.

Det har vært spørsmål om jeg kunde skifte loge, men nei, det er i Vesterung jeg hører hjemme. La dette være en hilser til alle brødre, spesielt til de jeg kjenner / og eller husker meg.

Ha en god jul og en fin vinter
Vennlig hilser

Torbjørn F.

Storholmen — vårt fri- og rekreasjonssted

Vi er så privilegerte som har et landsted på Storholmen.

Den ligger i Vannylsgapet i Sande kommune, mellom Kvamsøya i nord og Haugsholmen i sør. Øya er 1.5 km lang og den

har 3 kletter som skjermer for vind fra Stadthavet.

Det var mine oldeforeldre *Andrine f. Listhaug*, og *Andreas Kvamme*, som kjøpte jorda og bosatte seg der ute. De fikk to

døtre, farmora mi *Kristine Sofie f. 1900* og *Astrid f. 1902*. Jordsmonnet på *Solstad*, som gården heter, var til å begynne med så magert at det knapt nok var jord til å sette poteter, og hesjestaurerene var støttet opp med stein. Men, med års slit og møye bodde de der begge livet ut. *Andreas* døde i 1925 bare 49 år gammel, og *Andrine* døde i 1959, 87 år gammel. *Kristine* flytta til Ålesund og gifta seg med *Hans Nicolai Rogne*, *Astrid* bodde og drev den lille gården sammen med sin mor til hun døde. Frem til 1966 bodde hun der alene. Etter den tid har plassen vært landsted.

Har mange gode minner fra oppveksten på *Storholmen*. Første gang jeg reiste dit alene på ferie var jeg 8-9 år. Tok busen fra *Kleivane i Skarbøvika* til meierikaia med en firkantet rød ruta ransel på ryggen. Bilferga *Hjørungavåg* tok meg med til *Hareid*, så var det å finne en beige farget buss med brun stripe på som skulle til *Larsnes*. Derfra tok jeg ferga ut til *Kvamsøya* der jeg ble henta med båt. Jeg var hele sommerferien i lag med farmor og farfar og tante

Astrid. Ellers kom og fór slekta etter som de hadde ferie. Jeg kom hjem etter ca 2 mnd og ble kalt «bolla» - buksa sprika. På holmen var det havets festbord daglig. All slags god fiskemat og ferskt brød, *settekake* steikt på svartingen – med sirup på mmm.

Etter hvert fikk jeg faste gjøremål. Rodde over til *Kvamsøya* med robåten. Hadde med ei plastbøtte med lokk og gikk ut i garden for å kjøpe egg. Så gikk jeg til *Bringsinghaug* for å hente post på posthuset, deretter på butikken for å handle. Ellers var jeg tidlig oppe og rodde fiske i lag med farfar. Vi satte/drog og gredde garn, og mens gamlefolket lå til midtids stod jeg med oppvasken. Det ble kokt vann på kjelen og vasken ble tatt i baljen og kvelva i neste balje. Hårvasken ble også tatt i balje og skyllet med vann fra en mugge. På den tida var det innlagt vann i kjelleren der det stod ei kleskoke, og der var en krane på kjøkkenet. Vannet kom fra brønnen. Det var først på 70 tallet at det ble installert dusj – herlig.

Vi var der ofte flere samtidig. Tanter, onkler og søskenbarn hadde det fritt og godt. Husker at vi bada i regnvær. Låg ofte borte på kaia og fiska krabbe. Agna en tauende som vi fikk krabben til å bite på. Spikka båter som vi seila i fjøra. Snudde på steiner og fant småkrabber som vi samla i ei bøtte. Vi gikk turer rundt holmen og samla kokkelura, skjell og fine steiner. Mange turer på kletten. I hekkesesongen så vi etter fuglereir og unger.

I nåtid har vi i flere år fulgt et ørnepar sitt arbeid med bygging av reir i bratteste delen av *Storkletten*. Vært spent på om det har blitt unger i reiret, og det har det blitt mange ganger. Vi vet at vår kjente ornitolog *Alv Ottar Folkestad*, skal ha hentet unge ørner her som skal være

sendt til *Scotland*. Mange fulgearter hekker her, deriblant ærfuglen, men dessverre er det få unger som overlever turen til sjøen grunnet den glupske *Svarbaken* – den er rå også mot egne artsfrender.

Gamlefolket var samlende. *Kristine* døde i 1980 – 80 år gammel. *Hans og Kristine* sine livsarvinger overtok stedet – de var fem barn. Som fjerde generasjon var vi 10 søskenbarn som igjen hadde voksne barn. Etter som åra gikk ble det rift om plassen, hvem som gjorde hva og hvem som ikke gjorde noe. For å gjøre den historien kort «trakk jeg det lengste strået», og har hatt stedet siden 1999.

Forfallet var blitt stort og det har vært mye jobbing. Har ved flere anledninger trøstet meg med at ferie ikke nødvendigvis er å sitte på rompa, men å gjøre på noe annet.

Vel, ringen er sluttet og nå er det *Ingvar* og jeg som rekrutterer barnebarn, familie og venner. Må passe på å kose oss også, slik at det fortsatt skal bli gode minner fra *Storholmen*.

Det har vært to bosettinger på *Storholmen*, det eldste er et opprinnelig gammelt handelssted på østsida av holmen, der et av husa inneholdt både bakeri, post og husvære. Her var fiskemottak og trandamperi. Her har kommet opp nybygg for noen år siden, som har vært til leie for fisketurister og andre, og det har blitt bygget en god havn.

Storholmen har en gammel historie, og den **eldste kjente** historia er det vår yngste datter *Marte* som oppdaga. Den er blitt kalt «påskekrimmen på *Storholmen* i 2006». Sammen med mormor var vi på tur rundt holmen. Da vi søkte ly for været på vestsida, krøp *Marte* inn under en *hellar*. Ho kom fort ut igjen og sa hun hadde sett en

hodeskalle/skjelett der inne. Hun var vel 7 år gammel. Far måtte sjekke ut dette. Det viste seg etterhvert at det var to skjelett i hula. Vi trodde ikke at de var så gamle, og sjekket historiebøker fra området om noen var savnet tilbake i tid. Politi og folk fra fylkesmannens kontor tok turen, og restene av skjelettene ble tatt med for undersøkelse. Vi fikk vite at **anatomisk institutt ved universitetet i Oslo og dateringseninga i Uppsala, konkluderte med at skjelettene stammet fra en mann og kvinne i 30-40 årene – og at de var 1900 år gamle.**

Det er kjekt når mange er samlet her, gjøre ting sammen – fiske, turer på klettene og i fjøra, god mat og drikke, og kanskje litt kortspill eller en yatzy på kvelden.

Ved noen anledninger har jeg vært alene på holmen. Når du er – *datter, mor, ektefelle, bestemor og har et omsorgsyrke*, så er dette en rar luksus. Du legger deg når du er trøtt. Står opp når du våkner og spiser når du er sulten. Ingen som spør om noe – *den totale stillhet alene med naturen rundt deg.*

Jeg og vi er takknemlige for mange fine stunder og opplevelser på holmen, og gleder oss til påska 2014 med åpning av en ny sesong. Vi håper på mange år videre med gode opplevelser der. Hjertelig velkommen – og God Jul og Godt Nyttår ønskes dere alle.

Hilsen Marianne Rogne Rishaug

Kapellanens tanker, Julen 2013

Jula 2013 er like om hjørnet og vi strever og stresser verre enn noen gang før. Kanskje medienes stadige påminnelser om at Norge er i ferd med å nå toppen av materiell lykke for denne gangen er reell - eller kanskje ikke. Det er så visst ikke noe i veien med økonomien når det gjelder gaver og andre gode ting vi bevilger oss. Det er et varsko når 2,5 milliarder kroner som er tatt ut på gavekort ikke benyttes.

Vi kom tilbake fra Cuba i slutten av november etter to ukes ferie og det var en dramatisk kontrast mellom den klare pengemangelen der og den overdådige julehandelen som møtte oss i Amsterdam. Det er ikke det at cubanerne lider direkte nød, men det er ikke rom for luksus. Det viste seg spesielt på vedlikeholdet av alle hus og bygninger.

Unntaket var å se på offentlige monumenter som har tilknytning til revolusjonen. Det så ut som de fleste hadde mat slik at de ikke sultet, men det er en enorm forskjell når det sammenlignes med våre forhold. Det får meg til å undres på om vi får beholde det slik vi har det i dag. Det er ikke lengre siden at jeg husker det meget godt at det ikke var en eller flere biler i hver husstand og at vi måtte vurdere hver krone vi brukte. Det er ikke det at jeg vil ha slike tider tilbake, men jeg husker.

I fjor på disse tider var jeg ganske sikker på at tida som kapellan for Vesterveg gikk mot en ende og jeg uttrykte det også, men ingen kjenner dagen før sola går ned. Men jeg klager slett ikke, det er kjekt å være kapellan - trivelige brødre rundt om alle steder.

Som tidligere sagt, det nærmer seg jul og jeg har sakset en kort historie om bakgrunnen for at vi feirer jul og hvor betegnelsen kommer fra.

"Ingen kjenner i dag opprinnelsen til ordet "jul". Det stammer fra norrønt jöl, som ganske enkelt betyr fest, midtvintersfesten jöl med sine gilder og offerfester. Midtvintersfesten var et bløt, folk ofret til fruktbarhetsguden Frøy, som skulle sørge for god vekst og grøde i det

Foruten å drikke, fråtset folk i mat. Svinekjøtt var noe av det gjeveste, og gårdens beste gjøgris ble slaktet til julefesten. Grisen symboliserte også fruktbarhet, og små biter svinekjøtt ble lagt sammen med såkornet som skulle sås om våren.

De gamle nordboere trodde at det bodde en guddom på hvert stykke dyrket mark, og etter som kornet ble høstet, flyttet guddommen til de siste stråene på marken. Derfor ble disse

stråene samlet i nek, som ble satt ut ved juletid for å sikre en god høst - det kan man jo huske på når juleneket blir hengt opp til småfuglene!

Kong Håkon den gode (konge 950-960) skal i følge gamle kilder stå bak Gulatingsloven. Den fastsatte at folk skulle feire jul på sam-

me måte som de kristne, slik ble den nye festen lagt på den gamle. På den måten kunne julefeiringen fortsette som før, men med et nytt innhold."

Kilde: Bladet "Julehilsen" fra 1938.

Jeg oppfordrer sterkt til en julefeiring i fredelige og sømelige former og ikke å følge eksemplet til de gamle norrøne guder.

Mot årets slutt gjenstår det bare å ønske alle brødre i Loge Vesterveg og deres familie en riktig god og fredelig jul og et velsignet godt nytt år.

I Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Odd Karlsen
Kapellan

kommende året. Å feire jul het opprinnelig å drikke jul, og nettopp øldrikkingen var en vesentlig del av festen - Odin spiste ikke i det hele tatt, han drakk! Ordet skål kommer fra denne tiden, siden ølbollene var så store at gjestene måtte drikke av egne små skåler. Med kristendommen ble det også i Norden forsøkt å kalle julefesten Kristusmesse - Christmas - men det slo ikke an, våre forfedre holdt fast ved ordet jul.

Julen slik vi feirer den i dag er en god blanding av gamle hedenske og kristne skikker, som igjen bygger på romersk tradisjon. Julens røde farge henspiller på offerdyrenes blod, herfra stammer ordet "blot", som betyr å ofre til. Den røde fargen var viktig i Norden, og runesteinenes inskripsjoner var ofte rødmalte.

Gamle grøtregler

- Den som fikk mandelen, skulle bli gift det neste året. Den som allerede var gift, ville få en pakke.
- Det forekom også at man blandet en bitter mandel i grøten. Den som fikk den i munnen, ville forbli ugift.
- Den som fikk en brun bønne, skulle bli gift med en enkemann med mange barn.
- Den som fikk en 10-øring, ble rik.
- Man skulle helst spise grøten langsomt, for den som sølte minst, ville leve lengst.
- Tok det slutt på julegrøten, kunne det bety ulykke.

Tradisjonen med å servere en blidgjørende porsjon grøt til fjøsnessen er mange hundre år gammel.

Grøt er vår eldste varmrett

Å slippe opp for julegrøt kunne bety ulykke

Grøten er eldgammel, trolig den eldste fullverdige varmretten i Norden. Den er kanskje så gammel som 6000 år, fra den første tiden det ble høstet korn her.

Opp gjennom historien har våre forfedre spist grøt i store mengder. Det var hverdagsgrøt – gjerne til alle dagens måltider – og det var festgrøt: barselgrøt, konfirmasjonsgrøt, brudegrøt, gravølsgrøt, grøt etter såing og grøt etter høsting.

Risengryn var luksus

Julegrøt var det også, nærmere bestemt rømmegrøt. Rømmegrøten var riktig nok ikke på sitt beste rundt jul (rømmen var gulest og fetest i den lyse årstiden), men fløyelsmyk rømmegrøt var likevel en herlighet sammenlignet med hverdagens vassgraut.

Vassgrauten var laget av vann, litt

salt og for det meste grovt og sammalt byggmel eller havre. Melet var ofte så grovt at det stakk i halsen på den som spiste. I Bø i Telemark ble slik grøt illustrerende nok kalt "bustegraut".

Risengryn var en svært dyr og eksklusiv vare da den kom til landet på 1400-tallet. Derfor hadde bare rikfolk råd til å lage risengrynsgrøt. Tanken om risengrynsgrøt som den fineste ble opprettholdt også etter at grynene ble rimeligere noen hundre år seinere. Siden den gang er risengrynsgrøt blitt synonymt med julegrøt.

Grøten varslet framtiden

Det var ikke bare menneskene som fikk servert julegrøt i henfarne tider. Også gardvorden, eller rudkallen og lignende skapninger, fikk smake på godsakene.

Rudkallen var en lodden liten fyr uten tommeltotter, med toppplue og skjegg. Som takk for sitt virke som "vaktmester" i fjøset og ellers på gården skulle han ha grøt som fløt i fett. Ellers kunne det gå riktig så ille med både gård og gårdsfolk.

Det var også knyttet overtro til grøten som sto på menneskenes bord. Dette kom spesielt til uttrykk i jula. Når vi i dag putter en mandel i grøten, venter det som oftest en hyggelig premie på finneren. I gamle dager sto det om langt mer alvorlige saker for den som fikk mandel i munn. Det handlet om ekteskap, barn, liv og lykke. Grøt og mandel var da også to sterke fruktbarhetssymboler. I grøten var det korn – kime til liv. Det var også mandelen.

TEKST GJERTRUD HUSTAD/WWW.KLIKK.NO

Julehilsen fra Stor Sire

Gode søstre/brødre

Julen 2012 opplevde vi noe merkelig, ja nesten absurd.

En eldre dame annonserte etter «juleselskap» som hun gjerne skulle betale for, om det så var.

Dermed var nær sagt alle presseorganer på plass med NRK og TV2 på slep som om de aldri hadde hørt om ensomhet før og det sørgelige faktum at alt for mange opplever julen som «den grusomste tiden i året». Damen fikk juleselskaps-tilbud i fleng, ja faktisk flere enn hun egentlig satte pris på. Responsen var jo utenom alle proporsjoner.

Dette forteller oss den gamle historien at der mediene setter sitt søkelys, der kommer det alltid hjelp. Dette gjelder i alt fra lokalmiljøene til den internasjonale arena.

Men når vi tenker etter, vet vi at medienes søkelys er bare som en svak lysstråle i et stort, mørkt rom.

La oss ta inn over oss en dytter kjensgjerning at også denne julen sitter det gamle damer, men også unge herrer og barn av begge kjønn og ulike alder som har det samme budskapet som den annonserende dame fra fjoråret satte inn i Aftenposten. Og budskapet er tindrende klart også i år:

«Jeg er desperat ensom og jeg har ingen å feire høytiden med!»

Kan det tenkes noe mer ensomt enn «den ensommes fest»?

I tillegg til ensomhet, følger i ensomhetens kjølvann også fattigdom, sykdom, kroniske lidelser og sosiale funksjonshemninger.

Odd Fellow Ordenens verdier og budord er ikke veggpryd. De skal leves ut i dagliglivet av hver enkelt av oss. Vi skal ikke vente på noen annonse i Aftenposten. Vi skal derimot bruke våre øyne og ører for å se hvilke behov som finnes i lokalmiljøet. Hva vi skal gjøre med det vi finner av utfordringer, finnes

ikke oppskrevet på noe skjema eller i noen instruks. Ensomheten og fattigdommen lar seg ikke dirigere på A4-ark.

Hva skal vi da gjøre?

Ved bruk av vår forstand og vår medmenneskelige innsikt må vi gjøre det vi ser det er behov for.

La oss manes av Arnulf Øverlands ord slik han formulerer det i «Til en misantrop»:

*«Men vil du dele dine likes kår,
da kan det skje dig, slik som tiden går
i felles håp og savn og ydmyk møye
at kjærligheten åpner for ditt øye.»*

Hvis «kjærligheten åpner for vårt øye» vil ikke noen behøve å sette inn annonser i Aftenposten for å påkalle oppmerksomhet for sin ensomhet og nød. Dette er vel det vi kaller å være sanne Odd Fellows.

Jeg ønsker alle en riktig vel-signet julefest.

Med broderlig hilsen

i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Morten Buan
Stor Sire

**DEN UAVHÆNGIGE
NORSKE STORLOGE AV ODD FELLOW ORDENEN
(I.O.O.F.)**

Distrikts Stor Sire

Olav Hilmar Aass
Lerstadtoppen 21
6014 Ålesund

Distrikt 4, Sunnmøre

Tlf. 70 14 71 12
Mob 905 14 928
of4dss@oddfellow.no

Br Overmester !

Jeg vil på denne måten rette en takk til deg og brødrene i din loge for den innsats som ble gjort i året som har gått.

Resultatet etter landsaken viser at dugnads-ånden i vårt distrikt er svært god.

Byggingen av SOS-Barnebyen i Malawi er kommet i gang og den vil bli til stor hjelp for svært mange barn som har behov for omsorg. Dette er

helt i tråd med våre budord om å hjelpe de trengende.

Også stor takk til de brødre som denne høsten har sagt ja til å påta seg de forskjellige embeder, valgte som utnevnte, og jeg ønsker lykke til med ordensarbeidet.

Julen 2013

Jeg vil med dette ønske alle brødre og deres kjære en god jul og et godt nytt år!

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet
og Sannhet

Olav Aass
Distrikts Stor Sire

Våre SOS-fadderbarn

Loge nr. 82 Vesterveg har vært SOS-fadder siden 1997 og vårt første fadderbarn var

Juanita Tetteh – født 12. juli 1990 – Accra i Ghana – Barnebyen Asiakwa. Fadderskapet startet 29.11.1997.

Vårt neste fadderbarn ble

Ana del Carmen Magana Estrada – født 26.

august 2003 – Odd Fellowbyen i San Vicente i El Salvador.

I år (2013) fikk vi enda et fadderbarn

Juan José Gómez Morataya – født 16. mai 2000 – Odd Fellowbyen i San Vicente i El Salvador.

Juanita er fra og med 2013 ute av fadderskapsordningen og skal videre i livet, jfr. brev fra SOS Barnebyer datert 5. 9.13:

Vi har snakket med SOS Barnebyer i Oslo angående støtte til Juanitas videre skolegang og dette vil de med glede ordne for oss.

I vårt møte 12. desember 2013 ble det vedtatt å støtte Juanitas videre utdanning. Beløpet tas fra vår Juanitakonto. **2.000,- kroner er avsendt.**

Ana del Carmen som vi har vært fadder for siden våren 2005 klarer seg bra og har det fint i San Vicente. Vi deler fadderskapet med vår Eks. Europeisk Stor Sire Harald Thoen og hans kone Vivi.

Vi har skrevet om Ana del Carmen tidligere, men oppsummerer litt her fra 2008 da hun var 5 år.

Ana, som hun blir kalt, har allerede fylt 5 år og hun er sunn og frisk. Hun har hatt sin årlige helsesjekk. Det siste året har hun forandret seg veldig, hun har blitt høyere og liker å pynte seg og å se godt ut.

Vi skriver dette brevet fordi fadderskapet for Juanita i SOS-barnebyen Asiakwa nå avsluttes. Juanita er blitt en voksen og ansvarelsbevisst ung kvinne. Hun har fullført skolegangen med bra resultater og studerer samfunns- og utviklingsfag på et universitet. Hun har lyst til å fortsette med utviklingsstudier også i tiden fremover og venter på opptak til neste trinn. I mellomtiden kommer Juanita til å avtjene et obligatorisk år med samfunnsarbeid. Dette er noe alle studenter i Ghana må gjøre. Den unge kvinnen bor på universitetets campus når hun studerer, og i feriene bor hun på et SOS-drevet ungdomshus. Juanita har fremdeles god kontakt både med sin tidligere SOS-familie og med ansatte i barnebyen. Hun klarer seg fint og virker fornøyd med livet sitt. Vi er glade for at SOS-barnebyer, ved hjelp av våre faddere, har kunnet gi Juanita omsorg og kjærlighet i de årene hun har vært i barnebyen. Det er godt å kunne formidle at det går bra for henne og at hun har det bra. Vi ønsker Juanita alt godt for veien videre.

Hun våkner hver morgen klokken 05:30 for å ta en dusj. Så spiser hun frokost, rer opp sengen sin og pusser skoene sine. Hun liker også å delta i huslige gjøremål. I helgene går hun på "Early Stimulation Class", (en skole der man tester barnas ferdigheter).

For tiden går hun på en førskole, School Centro Maria Isabel Miranga. Hennes prestasjoner er bra, hun følger godt med i time-ene og gjør alle hjemmeleksene sine. Favoritten hennes er lesing. Hun har litt problemer med fargelegging, men hun får hjelp hver dag av sin SOS-mor og får god motivasjon til å forbedre seg. Ana er glad, kjærlig og sosial, er alltid blid og hun er flink til å uttrykke seg. Hun er en snakkesalig jente som liker å treffe nye mennesker så snart hun har en mulighet. Hun liker å leke med sine søsken og sine klassekamerater, hun elsker å leke med duk-

ker og å leke med ball sammen med sin bror. Favorittretten hennes er spaghetti og hun er veldig glad i melk. Favorittfargene er rødt og gult, og hun liker klær i disse fargene. Det hun liker aller best er å dra til svømmebasseng- et eller til stranden sammen med sin SOS-familie, samt å delta på de festlige familiesammenkomstene på ettermiddagen.

Ana har et godt forhold til sine søsken. Hun er veldig søt og kjærlig mot dem, tar godt vare på dem, leker med dem og deler gjerne lekene sine med dem. Forholdet mellom henne og SOS-moren hennes er veldig godt, hun er veldig god mot henne og omfavner henne ofte for å vise sine følelser. Ana har et stort hjerte og er til stede når noen trenger det. Hun liker også at folk viser henne oppmerksomhet. Ved en anledning, da hun var mindre, ble hun veldig lei seg og sint fordi en av hennes søsken ikke viste henne nok oppmerksomhet. Senere skjønte hun at han ikke hadde tid akkurat da, og etter dette forstår hun at man noen ganger ikke alltid kan være til stede for henne akkurat når hun vil, men hun vet at når hun trenger det, er de der for henne akkurat som hun er for dem.

Hun har satt seg et mål i livet, og det er å bli lærer, og hun vet allerede at hun må lese og lære for å oppnå sine drømmer.

Juan José – vårt nye fadderbarn fra høsten 2013.

Vi har fått en hjertelig hilsen fra SOS Barnebyer i El Salvador der vi blir ønsket velkommen som faddere for Juan José. Vi tar med litt av informasjonen om Juan José slik at dere er orientert:

Sammen med de to biologiske søstrene sine ble Juan José brakt til SOS-barnebyen våren 2005. Han er i dag godt integrert i det daglige livet der og alt tyder på at han trives og har det bra i SOS-familien sin. Juan José blir beskrevet som en blid og sosial gutt, han trives best med å være i aktivitet og blir lett rastløs hvis

han kjeder seg for lenge. Til daglig går gutten på skolen hvor han liker seg godt. Han legger ned stor innsats i skolearbeidet sitt og han nøler heller ikke med å spørre om hjelp dersom det er noe han synes er vanskelig. Ettermiddagene går med til lek og forskjellige aktiviteter i barnebyen og Juan José er alltid med på det som skjer. I tillegg til å få opplæring i å tegne og male, liker han å høre på musikk samt bare å prate og leke med vennene sine. Det Juan José liker aller best, er riktignok å spille fotball og han følger dessuten engasjert med når det vises fotballkamper på tv. For tiden drømmer Juan José om en gang å kunne bli profesjonell fotballspiller.

Juan José Gómez Moratayas mor er ikke lenger i live. Faren har ingen mulighet til å ta seg av sitt barn alene. Vi ber om forståelse for at vi ikke kan gi noen nærmere opplysninger om morens bortgang og om barnets familiebakgrunn. Dette er av hensyn til datavernlovgivningen samt guttens og de pårørendes rett til personvern. I SOS-barnebyen har han fått et nytt hjem, hvor han kan vokse opp under trygge og stabile forhold, skaffe seg en grunnleggende skolegang og siden ta en videre utdanning.

Julegaver til Ana del Carmen og Juan José er avsendt. Kr. 250, - til hver av dem.

NYTT FADDERBARN! I vårt logemøte 12. desember ble det vedtatt at vi skal tegne oss for nok et fadderskap slik at vi totalt har 3 stk. fadderbarn i SOS Barnebyer. Vårt nye fadderbarn vil komme fra samme landsby som Juanita Teteh.

Juanitakomiteen 2013 – 2015 består av Endre Flatvad, Jan-Roar Bjørstad og Terje Westad, sistnevnte som leder.

Hvis du ønsker mer kunnskap om dette eller har kommentarer ber vi deg kontakte oss.

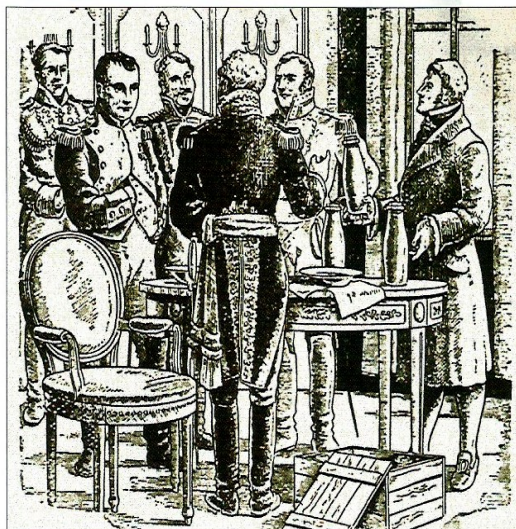
visste du at

Slagmarken ga oss hermetikk

Det første konserveringsglasset dukket opp i 1809

Hermetikken er – som så mange andre oppfinnelser – et produkt av krigføring. Under Napoleonskrigene (1800–1815) døde flere soldater av sult og matforgiftning enn som følge av kamp. I 1809 fikk den franske konditoren Nicolas Appert en pris for å ha utviklet den til da beste metoden for konservering av matvarer til militær bruk. Han la maten på vidhalsede flasker, som så ble forseglet og varmet opp i kokende vann.

I 1870 ble metoden forbedret. Konditorens sønn, Raymond Appert, fant opp autoklaven, en trykkoker som oppnår høyere kokepunkt (121 grader), noe som gjør at alle mikroorganismer ødelegges og maten steriliseres.

Napoleon setter pris på Nicolas Apperts revolusjonerende flasker.

Ordet hermetikk har sin opprinnelse i myten om guden Hermes Trismegistos, som hadde et segl som kunne lukke hermetisk.

Kronglete tastatur var helt bevisst

Bokstavene ble plassert for å få oss til å skrive langsommere

På de fleste tastaturer begynner den øverste raden med (fra venstre) q, så følger w, e, r, t og y. Raden under begynner med a, så s, d, f osv. Men hvorfor er bokstavene plassert akkurat slik?

Bakgrunnen skriver seg fra skrive-maskinens barndom i andre halvdel av 1800-tallet. Da var det tekniske så lite utviklet at maskinene gikk i lås om to nabotaster ble trykket ned for raskt etter hverandre. Løsningen ble å spre de vanligste bokstavene (ut fra engelsk) utover, og nettopp der de fleste av dem var vanskeligst tilgjengelige for høyrehendte: på venstre side.

Det var oppfinneren C.L. Scholes som sto for det såkalte qwerty-tastaturet, og tok patent på det i 1878.

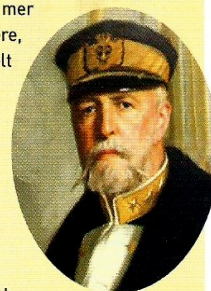
Seinere viste forsøk at hastigheten kunne dobles med et bedre tilpasset tastatur, men da var qwerty-tastaturet så innarbeidet at få ville endre det.

Fra slutten av 1800-tallet til midten av 1900-tallet var "skrivemaskindame" en vanlig yrkestittel.

Sverige fortsatte unionen alene

Unionsoppløsningen mellom Norge og Sverige skjedde ikke 7. juni 1905, i hvert fall ikke hvis du spør en svenske. I Sverige regnes oppløsningen fra 26. oktober, mer enn fire måneder seinere, da kong Oscar 2. formelt frasa seg den norske tronen.

7. juni tok den norske regjeringen beslutningen om å oppløse unionen, etter at svensk kongen 27. mai hadde nektet å godta opprettelsen av et norsk konsulatvesen.

Oskar 2., 1829–1907.

"Læren om flagg" har et navn

Og navnet er *vexillologi*, av det latinske ordet *vexillum*, som beskriver et slags flagg eller banner brukt i romertiden, og *logi*, som betyr læren om eller studiet av.

En person som studerer vexillologi er en vexillolog, mens en flaggdesigner kan kalles en vexillograf.

Parfyme skulle drepe fienden

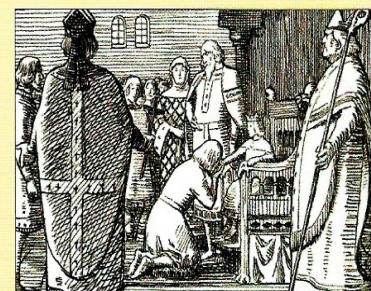
I 1649 tilbød en lege republikken Venezia et spesielt våpen: en slags parfyme kalt "pestduft" eller "pestessens". Denne dødelige duften skulle påføres tekstiler ment for eksport til fiendtlig innstilte nasjoner, og på den måten spre død og fordervelse.

Venezia takket ikke bare nei til tilbudet; legen ble også arrestert, slik at han ikke fikk muligheten til å tilby sitt "masse-ødeleggelsesvåpen" til en annen nasjon.

Gave skulle redde kongens sjel

Magnus Erlingsson (konge 1161–84) fikk støtte fra kirken da han ble lansert som konge bare fem år gammel. Som voksen skal han ha vært den første i Norge til å gi av inntektene sine til en kirkelig institusjon – til "sjelebot". Det var Hovedøya kloster i Oslofjorden (grunnlagt i 1147) som nøt godt av gaven.

Hensikten har nok vært at det skulle holdes sjelemesser for ham og hans familie: I annen halvdel av 1100-tallet spredte læren om skjærsilden seg fra kontinentet.

Barnekongen Magnus Erlingsson på tronen.

Vesterwegs 40 års Jubileumsgave

Vår Nevnd for utadvendt sosial virksomhet fikk i 2012 oppdrag med å finne en verdig mottaker av loge 82 Vesterwegs 40 års Jubileumsgave.

Mange aktuelle tiltak ble foreslått men til slutt falt nevndens valg på Kirkens Bymisjons ungdomsprosjekt i Moa varehus.

Intensjonen med dette prosjektet er å hindre ungdom fra å drive inn i uheldige miljø.

Tiltaket er i høyeste grad i tråd med Odd Fellow Ordenens for-

mål og levereregler og vi i nevnden er sikre på at vi har alle Vestervegere med oss i dette valget.

Initiativtaker Anne Karin Zeits og hennes medhjelpere er nå etablert i sine kontorlokaler på Moa og kan starte det arbeidet som de så lenge har brent for.

Anne Karin nevnte, for oss som var tilstede ved overrekkelsen av gaven, at vårt engasjement og den interessen logebrødrene viste ved hennes foredrag på

et av våre ettermøter, varmet hennes hjerte og ga henne økt inspirasjon til innsats.

Vi er glade for at Kirkens Bymisjon Møre endelig er stiftet og arbeidet på Moa er i gang, vi kan bare ønske Anne Karin og hennes medhjelpere lykke til videre.

Arne Aasen
Storrepresentant

Tusen, tusen takk igjen!

Takknemlig om du frembringer en stor takk til losjen for hjelpen dere har gitt meg og spesielt til dere som hjalp med denne gangen:

Johan Grimstad, Arvid Brevik, Erling Helseth, Svein Engvik og ikke minst du kjære Arne!

Både hjelpen og veden varmer :)

Klem fra Unni Furnes

OM's spalte
side 2.
Kapellans
julebetrak-
tinger s-3

**GOD
JUL**

Innlegg fr UM s.5.
Julehilsen DSS s.6.
Besøk
Fiskerimuseet s.7

Julehilsen fra Stor
Sire s. 9
Årsmelding/betrak-
tinger 1979 s. 10
Diverse s.13, Fabelt.14
Program 2014 side15

JULEN 2013

Mørejarlen

**VELKOMMEN TIL JULEMØTE
MANDAG 09. DESEMBER 2013**

Ragnvald Mørejarl den mektige. (Snorre)

Julehefte for nr. 7 Ragnvald Mørejarl

Til årets julemøte fikk logens medlemmer i Loge nr. 7 Ragnvald Mørejarl utdelt et hefte med stoff fra Logens historie. Her tar en for seg historien bak og arbeidet med å få bygd aldersboliger for medlemmene. Interessant lesning fra logens årsberetning 1997. Eks OM Jens Petter Grebstad har redigert innlegget.

Ellers finner vi OM's spalte, Kapellans julebetragtninger, julehilsen fra Stor Sire med mer.

Et fint tiltak, hvor logens Storrepresentant står både som redaktør, produsent og utgiver. Sogas redakteurer ønsker lykke til med videre arbeid. Dette var positivt!

Broderlig hilsen fra Soga-komiteen

En gang var jula årets farligste tid.
Selv nissen på låven viste ingen nåde.

TEKST KJETIL JOHANSEN

Den farlig

DET VAR EN GANG ei jente fra en gård i Ulvundeid som begikk en fatal tabbe: Hun smakte på grøten som nissen skulle få til jul. Og siden den smakte så godt, spiste hun like godt opp alt sammen.

Neste jul, da hun på ny skulle sette ut fatet til nissen, dukket han brått opp. Resolutt grep fyren tak i jenta og regelrett danset henne i hjel mens han sang:

*Dompen å du, å dompen å du,
Å no ska vi dans, å no ska vi snu,
for du åt opp rømmegrauten i fjor.
Dompen å du, å dompen.*

I dag forbinder vi nisser med harmløse julenips eller glisende figurer på julekort, ikke med psykotiske gnomer som danser folk til døde på grunn av bagateller. Men i det gamle norske bondesamfunnet fryk-

tet man perioden rundt jul.

Ingen annen tid på året var like farlig. Tusser, vetter – ja, selv gjenferd – var ekstra aktive i desember. Horder med aggressive underjordiske herjet. Det var netter da man for all del måtte holde seg inne. Og folk måtte ta alskens forholdsregler for å komme helskinnet igjennom denne tiden. Jula var faktisk regnet som livsfarlig. Og nissen var ikke den største trusselen.

e jula

Nisser, alver, trollkjerringer og annet skrømt, alle var de ute i førjulstiden for å skape kaos og spektakkel i folks liv. "Julereia, 1922", maleri av Nils Bergslien.

Herskesyke vetter

Natt til 13. desember var Lussi Langnatt. I våre dager forbinder de fleste datoen med Sankta Lucia, og navnet Lussi kan nok forvirre. Men i norsk tradisjon finnes det ikke spor etter en middelaldersk Sankta Lucia-feiring, slik som i Sverige. Vår Lussi var en vette med demoniske trekk og et farlig temperament. Ifølge flere sagn hadde hun vært Adams første kone, og var

stammor til alle de underjordiske.

Det var farlig å bevege seg utendørs denne natta, siden Lussiferda var ute. Dette var et skrekkinnjagende følge som red gjennom lufta på ildsprutende hester. Underveis rev de med seg mennesker, dyr og gjenstander.

Lussi Langnatt var også starten på den egentlige juleperioden. Lussi opptrådte som en slags inspektør eller et arbeidstil-

syn. Hun smakte på brygg og fulgte med på matlagingen. Og hun var striks med fristene. Det var ikke lov å bruke "størjulaften" til juleforberedelser. Lussi kunne rope advarende ned gjennom pipa: "Inkje bryggja, inkje baka, inkje stora eldar hava!" Og nåde den som overhørte henne. Da rev hun i stykker den øverste delen av pipa.

Seljordpresten Hans Jacob Wille skrev i 1786 at lussinatta var så lang at "Koen maa

Aller verst var julenatta. Da kunne man risikere å vandre rett inn i en spøkelsesgudstjeneste, hvor gjenferdene satt tett i tett i benkeradene.

Gange i Baandet av Sult". Dette var også natta da dyra i fjøset kunne snakke sammen, gjerne for å klage sin nød til hverandre.

Gjenferd i tomme kirker

Samtidig som Lussi og følget hennes herjet omkring, begynte også de døde å fare. Mange av dem oppsøkte sine gamle boliger. Noen ganger tok de makten fra de som bodde der, så folk måtte rømme husene sine.

Selv ikke i kirken var det trygt! Tomme kirkebygg burde generelt ikke besøkes nattetid. Redselen for dette var utbredt og sterk og ble kalt for "kyrkjefælska". Den kunne føre til at ingen ville

være kirketjener i bygda, rett og slett fordi det var skremmende å skulle gå inn i kirken alene om natta for å legge i ovnen.

Aller verst var julenatta. Da kunne man risikere å vandre rett inn i en spøkelsesgudstjeneste, hvor gjenferdene satt tett i tett i benkeradene. I novellen "En gammeldags Juleaften" (1843) av Peter Christen Asbjørnsen unnslipper en kvinne med nød og neppe en slik gudstjeneste i Vår Frelsers kirke i Oslo.

Enkelte brave ungdommer våget seg likevel inn i en kirke ved midnatt 24. desember. De passet gjerne på å ta med seg et bevis på visitten. En lysestake eller alterbok, for eksempel.

Åndene helvete ikke ville ha

Julenatta måtte folk passe seg for Åsgårdsreia (også kalt oskureia, joleskreia, Sålesferda eller gongfala). Presten Wille beskrev Åsgårdsreia slik: "De ere Aander, som ei have gjort saa meget Ondt, at de kan til-dømmes Helvede, da de bestaae af Drukkenbolte, Slagskjemper, Viseqvædere og fine Bedragere, derfor bliver deres Straf at ride om indtil Verdens Ende."

Følget i reia var altså ikke onde nok til at helvete ville ha dem. Men det betydde ikke at det var en harmløs gjeng! De hørtes på lang avstand. Rytterne skrek uhyggelig, slo jernstengene sine sammen og pisket hestene sine med dem. Jernbislene raslet. Hestenes øyne var rødglødende.

Reia for gjennom dalstrøkene i et voldsomt tempo, og var man uheldig, ble man røvet bort. Det skjedde med Hege, en husmor på gården Tveiten i Nissedal. Reia tok henne en julekveld og førte henne en hel mil gjennom lufta før hun ble dumpet på ei øy i Holmvannet. Hester som ble bortført, ble skamridd av vettene og sto skumsvette og skalv i stallen dagen etter. Eller de ble funnet igjen andre steder.

Korset skremte skrømtet

For å verge seg mot slikt måtte et stykke skarpt stål (kniv, øks, ljå, sigd) plasseres over alle dører og forrådskamre. Man måtte også merke dem med kors av kritt, tjære og blod fra slaktingen. Korsingen måtte helst skje før solnedgang julekvelden, mens man sa "kors i Jesu navn".

I tillegg kunne man henge geværet over stuedøra etter at man hadde "skutt inn jula". Eller man kunne spikre fast en sopelime av einer (som var hellig) og la den vokte inngangen. Siden Åsgårdsreia var en ølørst bande, lagde folk også kors på øltønnene eller over lagringsplassen. Hadde man glemt det, drakk reia opp alt og etterfylte med vann.

Om man likevel var nødt til å bevege seg utendørs og var så uheldig å støte på

Gårdsnissen kunne være en ekkel liten fyr. Denne ler mett og skadefro av katten som er blitt snytt for maten sin. Tegning av Theodor Kittelsen, 1897.

reia, gjaldt det å være snartenkt. Slik som en viss Jan Barstad. Han ble overrumplet "i Åsebrekkune, ein gong han kom ridande nordanfrå Svartdal. Han hoppa av hesten og la seg på ryggen og rette armene frå seg. 'Sjå der ligg ein kross,' sa dei og skunda seg framum".

Om du var av den modige typen, kunne du ta sjansen på å stå som et kors rett opp og ned. Men om du åpnet munnen og sa noe som helst annet enn Jesu navn, ble du fanget uten nåde.

Ble bortført julenatta

Det hendte imidlertid at folk ble tatt av reia, selv om de fysisk forble på gården. Da falt de inn i en slags transe, og endte gjerne opp sykelige resten av livet. Om noen i husholdet fikk tatt sjelen sin på denne måten, måtte man øyeblikkelig si navnet på personen. Da ble han eller hun befridd.

Hvis man ble vitne til at reia for forbi, kunne det hende at man fikk øye på kjenninger iblant dem. En mann i Seljord fikk se broren sin i følget. Synet skremte ham såpass at han ikke maktet å rope til ham. Da han kom hjem igjen, fant han broren død ved kjøkkenbenken.

Ei kone som kom ut av stabburet med mat, gjenkjente mannen sin i reia. Folketroen tilsa at så lenge man holdt mat i hånden, kunne ikke reia få makt over deg. Hun grep fatt i luggen på mannen, mens hun holdt mat over hodet på ham med den andre neven. Og så sa hun navnet hans. Reia slapp øyeblikkelig taket. Deretter kunne kona leie mannen inn i huset. Men han var såpass preget av opplevelsen at han knapt fikk fram en lyd før midnatt.

25. desember, juledagen, var heksene på vei til samlingsplassene sine. I tillegg var mara aktiv. Hun var en ondsinnet kvinnelig vette som satte seg på sovende mennesker. Den som sov med åpen munn, var ille ute: Om mara kunne telle tennene dine, fikk hun ekstra makt over deg.

En ufarliggjort kulturarv

Hvorfor gikk så alle disse julefarene i glemmeboka? Og hvordan endte de respektinngytende skapningene opp som nusselig julekitsch?

Fjøsnessens slektninger

Små husvesener med mer eller mindre skumle hensikter finnes i mange land og i mange epoker.

I boka *Julen* (2010) av Liv Berit Tessem og Kjetil Wiedswang møter vi deler av fjøsnessens internasjonale familie. Her er et utdrag:

"Troen på husvetter har eksistert i de fleste kulturer. I de gamle romernes spiserom sto gjerne en trefigur av *lar familiaris*, husguden. Når romerne skulle sverge dyrt og hellig, svor de ved *larer* og *penater*, vettene i forrådskamrene som beskyttet familie, grøde og hus.

I Kina har kjøkkenguden en egen fest som holdes hver vinter før den store nyttårsfeiringen. I Storbritannia ble slektninger av den nordiske nissen omtalt på 1200-tallet med navn som *Browni*, *Redcap*, *Goodfellow* og *Puck*. Kirkereformatoren Martin Luther snakket om nisseplagen i en av sine bordtaler. I Irland har de en fyr kalt *Phuka* og i Bretagne *Lutin*, en liten hvithåret mann.

De mest kjente nisser utenfor Norden er de nederlandske *kabouterne*, som minner om sine nordiske slektninger ved å bære rød lue. De skiller seg fra de nordiske fjøsnessene ved å bo fjernt fra mennesker. De er bare 15 centimeter høye og kan leve i flere hundre år.

Islands 13 julegutter

Den norske fjøsnessens kanskje nærmeste slektning er de islandske *jólasveinar*, eller julegutter. I likhet med nissen var de i utgangspunktet mytologiske vesener av det mer ufselige slaget, som med tiden er blitt både hyggelige og kommersielle.

I islandsk mytologi er de barna til trollene Gryla og Leppaludi, og helt inn i moderne tid ble de brukt til å skremme barn med. De lever i naturen, men kommer ned til menneskene for å plage dem, først og fremst for å stjele mat.

I diktsamlingen *Jólin Koma* fra 1932 ble det i diktet "Jólasveinarnir" fastslått at det var 13 julegutter, som fra og med 12. desember fram til julaften kom "ned fra fjellet" for å gjøre sine respektive rampestreker. I etterkrigstiden er de glidd inn i den moderne islandske julekulturen. De tegnes (og selges som figurer) med klær som minner om norske fjøsnesser.

En romersk "lar" beskyttet hjemmet. Denne er fra ca. 200 før Kristus.

På 1800-tallet førte økte leseferdigheter blant allmuen nye impulser inn i hverdagskulturen, deriblant en opplysningstradisjon som tok sikte på å utrydde gammel overtro. Parallelt med dette ble den gamle folketroen forvandlet til litteratur, i form av eventyrsamlinger og sagn. At eventyr etter hvert ble definert som barnekultur, bidro til ufarliggjøringen – særlig etter at velmenende pedagoger fikk fingrene i materialet.

I 1990 tok litteraturforskeren Tom Eide for seg tendensen i artikkelen "Når dragen blir sosialklient" i tidsskriftet *Dyade*. Motiver fra sagn, eventyr og myter, som troll, drager og uhyrer, blir ofte idyllisert og ufarliggjort i den moderne tapningen, påpeker han. Det underliggende budskapet er ifølge Eide at "ondskapen ikke eksisterer, at det som måtte finnes av rester, lar seg psykologisere bort (...)".

Folkeminneforskeren Ørnulf Hodne mener imidlertid at det fra midten av 1990-tallet kom en reaksjon mot denne

ufarliggjøringen, ikke minst i den gjenfødte interessen for fortellerkunst. Utøverne gikk gjerne tilbake til kildene og forkastet rasjonaliseringen av eventyrene.

Nå vil sikkert noen bekymre seg, men spørsmålet må jo stilles: Er det ikke på tide å gjøre jula skummel igjen? Bare litt?

Vil du vite mer?

■ FORFATTER

Kjetil Johansen er frilansjournalist og nettredaktør i *Levende Historie*.

■ BØKER

Julens myter. Om overtro og tradisjoner av Birger Sivertsen, Aschehoug, 2011.

Mystikk og magi i norsk folketro av Ørnulf Hodne, Cappelen Damm, 2011.

Det norske folkeeventyret. Fra folkediktning til nasjonalkultur av Ørnulf Hodne, Cappelen, 1998.

■ ARTIKKEL

"Lysets beskytter" av Jørgen Brekke, artikkel om Sankta Lucia, *Levende Historie* nr. 6-2010.

■ NETT

Forfedrekult, huskult og hinsidighetstro i Norge: www.arild-hauge.com/fedrekult.htm

LOGENS LOGGBOK

Fra våre ettermøter

Møte 10.10.2013

På ettermøtet fikk vi besøk av Børre Thorsen som er prosjektleder i "Sammen i friluft". De driver virksomheten med å gjøre Tueneset mer tilgjengelig både for store og små. Et interessant prosjekt og en levende forteller.

Møte 24.10.2013

Møtet var viet den tradisjonelle klubbhaften og 40 brødre var samlet i Logesalen, og samtlige benket seg rundt bordene på ettermøtet for å spise krabbe. Krabben smakte utmerket og takk til br. Rolv Rørhus som hadde skaffet den tilveie. Like stor takk til br.UM som sørget for velsmakende, hjemmelaget mæjones.

Br.Hans Vadset takket for maten og mintes krabbemåltider vi hadde i gamle dager med kneking og knusing av både klør og skjell så krabbesafta spratt utover bladresser som måtte på renseri etter krabbeslagene. Morsomme minner å ta med.

Så var turen kommet til det tradisjonelle åresalget under myndig ledelse av br. Erling Helset. Salget gikk som vanlig strykende og innbragte ikke mindre enn 11.000 blanke kroner til vår slunkne kasse.

Takk til alle som møtte opp og bidro til dette.

Arnfinn Hoset
Referent

Møte 31.10.2013

UM Johan Dolmen ønsket velkommen til bords.

Torsdagsvisa ble avsunget slik som alltid.

UM minnet brødrene på årsfest med damer 16.11.2013.

Maten som ble servert var enkel og lettvinnt men god, baguett med reker.

Bror Terje Westad takket for maten og en liten historie om at om det ser ut som noen går på vannet er det ikke sikkert at øynene forteller hele sannheten.

Bror Arvid Brevik minnet om leirslagning den 4.11.2013

Bror Rolv Rørhus tok opp tråden fra salen og fortsatte innledningen til diskusjon om framtida til den maritime industrien i nærområdet og Norge.

Det framkom synspunkt på hva som burde gjøres for å holde Norge i fremste rekke innen utvikling av utstyr til fiskeri og petroleumsproduksjon.

Utdanning av fagfolk i alle ledd er et særs viktig virkemiddel.

Bror Ingebrigt Holst-Dyrnes informerte om en Ålesundskutter, modell fra 1870-80, skal bygges på Prestebrygga og stå ferdig til Tall Ship Race i Ålesund.

Holm-stiftelsen finansierer bygginga og fartøyet skal inngå i samlinga til Sunnmøre Museum etter bruk under Tall Ship Race.

Odd Karlsen
Referent

Møte 14.11.2013

ble holdt som informasjonsmøte for eventuelle nye medlemmer. Det møtte 1 gjest og 31 brødre. Alle som var til stede ble vist inn i losjesalen der OM

Gunnar Vassbotn orienterte om vår losje og arbeidet i losjen. Deretter orienterte DSS Olav Aass om ordenens historie og virke.

En enkel og koselig kaffestund ute i lokalene ble avrundet med en informativ lysbildeserie, og kommentarer ved Eks Storrepresentant Arne Nes, om vår losjes turer og andre aktiviteter. Det er all grunn til å tro at gjesten fikk med seg noe positivt etter en fin kveld.

Erling Paulsen
Referent

Møte torsdag 21.11.13.

28 br. tilstede.

Etter en verdig tildeling av 25 års. Veteranjuvel til br. Jarle Kristiansen inne i salen samlet vi oss til brodermåltid i småsalen. Br. Undermester Johan Dolmen ønsket velkommen og torsdagsvisa med akkompagnement av br. Arnfinn Hoseth ble sunget. På menyen stod lammesteik med grønnsaker og tilbehør etter ønske fra veteranen.

Etter at bordene var ryddet var det klart for taler:

Først ut, tradisjonen tro, var br. OM Gunnar Vassbotn som gratulerte vår nye veteran med juvelen og 25 års trofast medlemskap i vår Loge. Br. Jarle Kristiansen ble innviet den 08.09.1988, med br. Einar Istad som fadder. Selv om han av ulike årsaker ikke hadde så mange møter de siste årene så er det likevel en glede og en ære for oss at medlemskapet står fast og håpet er at han blir oftere å se de neste 25 åra. br. OM takket også br. Storrepresentant og embedsmenn for en stilig og verdig tildeling.

Br. Arvid Brevik gratulerte veteranen med tildelingen. De hadde kjent hverandre siden ungdomstiden og mintes at de sammen med familien oppgjennom åra hatt et godt og nært vennskapsforhold. De hadde begge jobbet i samme firma K.P. Aarskog. De hadde hjulpet hverandre med praktiske ting. Blant annet hadde br. Jarle Kristiansen konstruert og bygd en

spesiell dobbel seng til fam Brevik som de hadde hatt stor nytte og glede av.

Også br. Arvid Brevik håpet at og regnet med at br. Jarle Kristiansen ville være oftere å se på møtene våre når veteranen snart går over i pensjonistenes rekke. I alle fall når broen kommer vil han bli en flittig bror. Han mente også at både brr i Logen og veteranen hadde gått glipp av mye disse årene. «Hverandres selskap og kjennskap»

Br. Jarle Kristiansen takket for tildelingen og de fine orda som ble han til del. Grunnene til at han ikke møtte så ofte som ønskelig var mange, han hadde prioritert jobb med mye reising og familie og i tillegg hadde han bosted Hareid og det er også en begrensning. Han håpet at han ville få litt mer tid etter hvert, slik at han kan møte oftere. Han beklaget også at hans fadder br. Einar Istad ikke kunne møte i dag.

Br. Knut Rogne takket for maten. Han gratulerte veteranen med tildelingen. Maten, et ønske fra veteranen, var god og smakfull, tilberedt og servert på en utmerket måte av våre dyktige servitører.. Han avsluttet med en historie fra bladet Fiskeren under tittelen «Klippfisk». Historien handlet ikke om lamstek, men om folk blir mer og mer lik til mer de drikker. Et tankekors.

Br. UM avsluttet bordsetet og ønsket velkommen til kaffe og kaker i salongen.

Pål Selbervik
referent

Møte 28.11.2013

EOM-MØTE

Ettermøtet ble åpnet av EOM Pål Selbervik som for anledningen fungerte som UM. 38 brødre deltok i måltidet som besto av gratinert klippfisk m/ tilbehør.

Maten var meget god og ble servert som rikelig store tallerkenretter. Br. Ingebrigt Holst-Dyrnes takket for maten med et påfølgende innlegg om klippfiskens historie på Sunnmøre. Br.

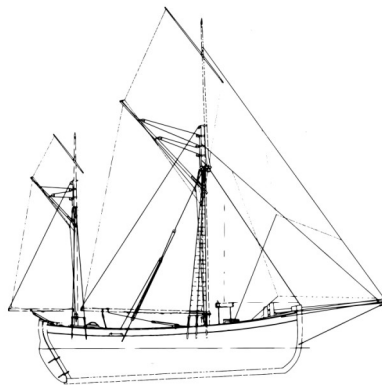

Eks OM Weiberg-Gulliksen finner alltid en samtalepartner.

Holst Dyrnes kan mye om fisk og holdt et interessant og lærerikt innlegg, noe brødrene visste å sette pris på.

Deretter ble Knut Maaseide introdusert. Han var invitert til møtet for å snakke om Bankskøytenes historie og deres betydning for de Sunnmørske fiskerier.

Det var svenskene som kom med de første bankskøytene til kysten vår i begynnelsen av 1800-tallet og la grunnlaget for den store bankskøyte-flåten som senere vokste frem hos oss.

Det ble en meget interessant kveld med en ivrig og engasjert Maaseide. Han tok oss med tilbake til tidlig 1800-tallet, og fortalte og illustrerte rikelig med bilder og beskrivelser om Bankskøytenes og byens historie fra tidlige tider og frem til idag.

Vi fikk også besøk av en dansk logebror til dette møtet. Arvid Andersen fra Loge nr. 72 Himbria, Hobro i Danmark. Det så ut for at vår

danske bror trivdes godt og er hjertelig velkommen tilbake ved en senere anledning. Det er alltid hyggelig at brødre på reisefot tar kontakt med en loge på stedet og deltar i møtet. Dette kan vi sikkert bli flinkere til, alle sammen.

Dette var et skoleeksempel på et vellykket og engasjerende ettermøte, og en takk til de som sto for arrangementet.

Arnfinn Hoset
Referent

Møte 12.12.2013

Odd Fellow-koret åpnet møtet i fin stil med sang for jubilanten. 40 brødre benket seg rundt bordet og fikk servert nydelig saltkjøtt m/tilbehør.

Kjøkkenkomiteen serverte kjapt og greit, bare synd at ikke alle som er i komiteen møter opp. Det blir veldig stressende for de som trofast stiller hver gang det gjelder.

Bror OM Gunnar Vassbotn talte til jubilanten og takket ham for trofast engasjement gjennom alle år. Jubilantens fadder, Arne Kjærstad har for lengst gått ut av Logen

derfor valgte undertegnede å si noen ord til bror Leiv Sørland, som fortjener all den ære vi kan vise ham. Deretter takket korets leder Per Helge Henningsen jubilanten for hans innsats i koret gjennom mange år.

Bror Leiv Sørland takket for all oppmerksomhet som var vist ham og forsikret oss om at dette var for ham en meget minnerik dag. Velfortjent.

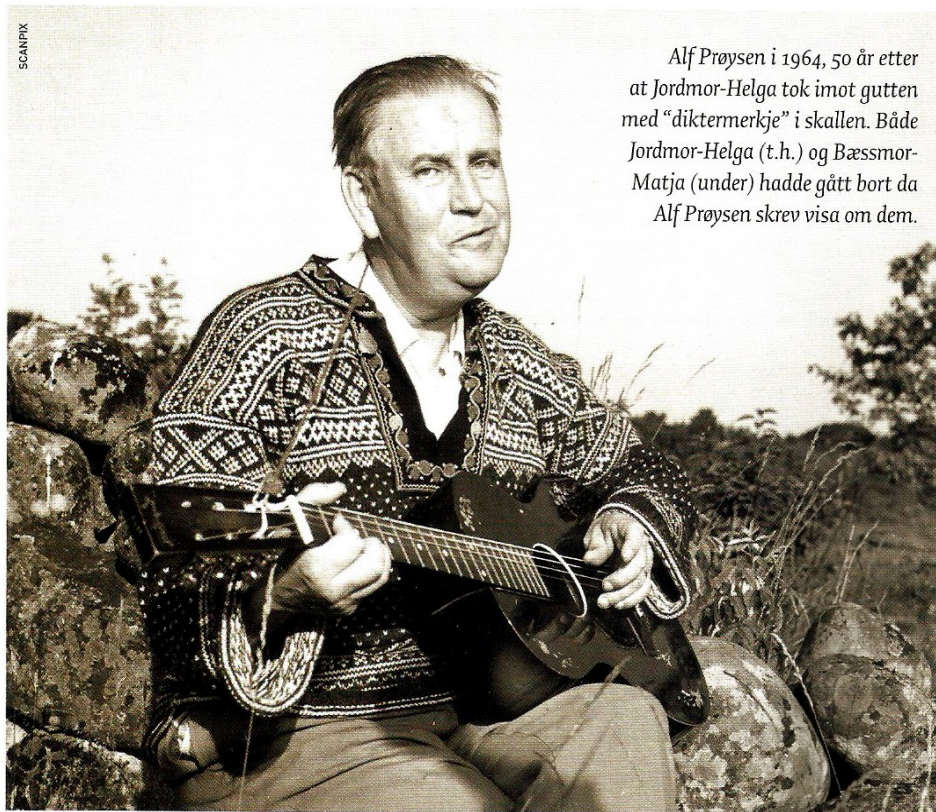
Som avslutning på bordsetet takket br. Knut Berge Eriksen for maten. Han fylte faktisk 67 år den samme dag, så det ble to jubileer å feire.

Deretter trakk brødrene inn i salongen hvor bror Sørland spanderte kaffe og bløtkake som avslutning på et flott og minnerikt møte.

Takk til alle som deltok.

Br. Arnfinn Hoset
referent

visste du at

Alf Prøysen i 1964, 50 år etter at Jordmor-Helga tok imot gutten med "diktermerkje" i skallen. Både Jordmor-Helga (t.h.) og Bæssmor-Matja (under) hadde gått bort da Alf Prøysen skrev visa om dem.

Jordmor-Matja var to kvinner

Alf Prøysens julevise handler om både mormoren og jordmoren

Jordmoren som en juledag i 1914 tok imot et guttebarn på husmannsplassen Prøysen på Rudshøgda på Hedmarken, så fødselsmerket i panna hans og utbrøt: "Du store aill væla. Hæin e født med diktermerkje i skallen. Denni hær må det minst bli dikter ta."

Helga Johansen, eller Jordmor-Helga, fikk rett. Alf Olafsen vokste opp og ble kjent som dikteren Alf Prøysen (1914–70). Men lite ante hun at hun selv skulle bli foreviget – som rollemodell til Jordmor-Matja i "Julekveldsvisa".

Hjalp jenter i "uløkka"

Arbeidet til en jordmor ble forbundet med liv eller død, og når lille Alf så henne reise forbi husmannsplassen ved Præstvegen, visste han at nå var en ny verdensborger i anmarsj.

Men Alf fikk et helt spesielt forhold

til Helga, takket være moren Julie. Hun hadde selv havnet i "uløkka" som 23-åring, og åpnet flere ganger hjemmet for å hjelpe ungjenter i samme situasjon. Og hver gang var Jordmor-Helga der. Morens omsorg for disse fremmede jentene gjorde dypt inntrykk på en åtte-ni år gammel gutt.

Høsten 1951 ble Alf Prøysen bedt om å skrive en julevise. "Kan ikke du forsøke å bringe himmelen ned i ei grå stue?" sto det i brevet fra Arbeiderbladet. Seks år tidligere hadde Alf skrevet teksten til en skolerevymelodi av Arnljot Høyland, og nå hentet han fram den samme melodien for å skrive om sin egen julekveld. Visa kom på trykk og ble straks en suksess.

... der a bæssmor-Matja bor

Men hvorfor ble Jordmor-Helga til Jordmor-Matja? Årsaken er enkel: Alf Prøysen kalte aldri personene han omtalte i dikt-

ningen sin ved deres rette navn, og likte dårlig at folk lette etter kjente modeller i det han skrev.

Men modellene fantes. Da Alf skulle finne et nytt navn til Helga, behøvde han ikke lete langt unna. Alf var nemlig også svært knyttet til mormoren sin, Mathea Kristiansdatter Gudbrandsen, eller Matja.

Bæssmor-Matja var budeie på en gård noen hundre meter i luftlinje fra Prøysenstua, på solsiden av dalen. Men livet hennes hadde vært alt annet enn en solskinnshistorie. Da hun ble enke, måtte hun flytte fra husmannsplassen, og de sju barna ble satt ut på *legd* (å arbeide for kost og losji på andre gårder). Alfs mor var seks år da det skjedde, og gjennom hennes historier visste Alf alt om fattigdom. Mormorens hjelpsomhet og godhet overfor alle, tross all motgang, ble et ideal for ham.

To markante personer som knytter sammen fortid og fremtid!

Nelson Rolihlahla Mandela

1918 – 2013

ET IKON FOR VÅR TID

For å være fri er ikke bare å kaste av ens lenker, men til å leve på en måte som respekterer og forbedrer andres frihet.

Ingen er født til å hate en annen person på grunn hans hudfarge, eller sin bakgrunn, eller religion. Folk må læres opp til å hate, og hvis de kan læres opp til å hate, kan de bli opplært til kjærlighet, for

kjærligheten kommer mer naturlig til menneskehjertet enn det motsatte.

Den største æren i å leve ligger ikke i aldri å falle, men i å reise seg opp hver gang vi faller.

Det er ingenting som å vende tilbake til et sted som er uendret og å finne ut hvordan du selv har forandret deg.

Hvis du ønsker å slutte fred med din fiende, må du jobbe med din fiende. Da blir han din

Opplysning er det mektigste våpen du kan bruke til å endre verden.

Malala Yousafzai

Født: 12. juli 1997 (alder 16), Mingora, Pakistan

Den unge jenta fra Swat Valley som står frem som en fantastisk forkjemper for

kvinnens rett til utdanning sa:

One pen – one paper – one mind

can change the world

Terje Westad

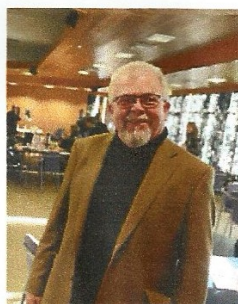

Fem kunstnere i arbeid

• Utsmykning
NY I Mange brødre er engasjert på forskjellig hold i nærmiljøet. Br. Arvid Brevik har lagt ned mange timer i kampen for å få bygd Hatlehol kirke. Soga følger med og ønsker fortsatt lykke til med arbeidet.

– Det er et både sakrale og skal smykkes ikke for oss at får oppdraget, at flere av dem involveres. Men hvordan dette blir vet vi ikke før i februar, sier Arvid B. Brevik, som er leder for huskomiteen.

Kunstutvalget består av: Arvid B. Brevik, Dan Cornelius, Liv Strand Hareide, Gunnar Danbolt, Berit Hunnestad og Oliver Hanken.

UTSMYKNING: Arvid B. Brevik leder kunstutvalget for Hatlehol kirke.

NY KIRKE: Slik har de danske arkitektene Cornelius + Vøge tegnet Hatlehol kirke, med flere bygninger som er inspirert av fjell og naturen rundt.

Vi feirer og jubilerer i 2014 . . .

Fødselsdato Navn Telefon Mobiltelefon Alder

01.01.1929 Østraat, Anton Emil 70155183 91629890, 85
 07.01.1941 Lie, Einar 70141755, 73
 08.01.1933 Paulsen, Erling 70155290 905 60355, 81
 09.01.1963 Oust, Arnt-Erik 70126166 97691963, 51
 10.01.1939 Fosse, Bjørn 70125118 97648863, 75
 17.01.1944 Stokkeholm, Arne Alf 70146008 91625431, 70
 19.01.1958 Andreassen, Martin Jens 90587839, 56
 28.01.1939 Engvik, Svein Erling 91165814, 75
 28.01.1939 Storhaug, Per Elias 70137620 90053683, 75
 29.01.1939 Larsen, Arvid Hjalmar 90599558, 75
 30.01.1953 Voldsund, Jan Mindor 70150470 91338450, 61
 03.02.1956 Naalsund, Odd Birger 70145700, 58
 04.02.1926 Gulliksen, Johan Weiberg 70155095 99229166, 88
 05.02.1946 Aass, Olav Hilmar 70147112 90514928, 68
 10.02.1953 Harsvik, Kjell Bjarne 70138308 90265860, 61
 13.02.1946 Eliassen, Ola 70146674 93011830, 68
 15.02.1952 Refsnes, Bjørn 70143260 91643261, 62
 21.02.1958 Hildre, Rodney 91522730, 56
 21.02.1941 Selbervik, Pål 70131350 90933581, 73
 22.02.1947 Nesdal, Jon Gunnar 70155439 92409011, 67
 25.02.1951 Vassbotn, Gunnar Trygve 70132428 91800234, 63
 06.03.1958 Blomvik, Ronny Harald 70192172, 56
 06.03.1941 Sandblåst, Jan Arne 47381977, 73
 07.03.1960 Fagerli, Terje 70213675 95079191, 54
 15.03.1954 Løkvik, Odd Henry 70127553 95028968, 60
 16.03.1958 Rogne, Knut 90734515, 56
 17.03.1958 Fugelsø, Olaf 70131585 91388827, 56
 25.03.1960 Dolmen, Johan 70128875 90521129, 54
 01.04.1946 Holen, Roe Mathias 70150239 91772510, 68
 01.04.1936 Hoseth, Arnfinn 90405830, 78
 01.04.1951 Slinning, Kjell-Arne 70137174 92490091, 63
 05.04.1943 Stadsnes, Erling 70192679 91143966, 71
 06.04.1947 Aasen, Arne Rolf 70142044 90527294, 67
 07.04.1935 Olsbø, Sindre Johan 70146038, 79
 09.04.1963 Henningsen, Sindre 70129466 41849200, 51
 10.04.1958 Fossheim, Oddgeir 99570602, 56
 13.04.1974 Kamp, Magne 41339242, 40
 14.04.1945 Ramstad, Magnor 70155878 924 125 47, 69
 20.04.1963 Østraat, Håkon-Jarle 70126771 92014662, 51
 21.04.1944 Nybø, Ole Arne 70193566 99741212, 70
 22.04.1970 Åkre, Christian 701 45911 908 459 45, 44
 27.04.1953 Hodder, Olav Behrentz 70138297 92498613, 61
 30.04.1945 Sæter, Sigbjørn Harald 7015 0435 95294484, 69
 02.05.1947 Slinning, Leif Dagfinn 70 12 87 91 406 08436, 67
 03.05.1964 Bjørge, Dagfinn 70153444 93268022, 50
 06.05.1949 Stenseth, Hugo 70146782 91889420, 65
 11.05.1950 Rishaug, Ingvar 70143548 90928427, 64
 22.05.1943 Hurlen, Robert Jan 70217186 90688908, 71
 23.05.1930 Omenås, Ingvar 71489090 98454383, 84
 29.05.1937 Rørhus, Rolv 70215273 93405177, 77
 04.06.1970 Bigseth, Tore 70215970 95203103, 44
 17.06.1933 Helland, Svein Håkon 70192482 90793693, 81
 20.06.1931 Magnussen, Thor Idar 70127183, 83
 20.06.1961 Østraat, Sverre Haakon 70145243 92617023, 53
 21.06.1927 Vadseth, Hans Peder 70137533 952 79280, 87
 22.06.1933 Homlong, Are 70141907 90779461, 81
 22.06.1953 Sunde, Lidvar 70219765 99461020, 61

23.06.1942 Dybvik, Jogeir 70190151, 72
 23.06.1937 Fiskerstrand, Nils 70140627 34609579988, 77
 26.06.1935 Hoel, Asbjørn 70141894 97146020, 79
 29.06.1938 Vadseth, Per Sverre 90877233, 76
 30.06.1942 Olsen-Husø, Arne 70140369, 72
 01.07.1941 Vassbotn, Olav 71491161 41206439, 73
 02.07.1938 Nes, Arne 9262 3790, 76
 03.07.1944 Giskeødegård, Rolf Arne 70180923 90978349, 70
 05.07.1935 Hole, Kjell 70140139 92094534, 79
 09.07.1951 Kristiansen, Jarle 70094030 91385737, 63
 10.07.1931 Fossum, Torbjørn Harald 35534204, 83
 18.07.1962 Torset, Jon Arne 70274722 41460410, 52
 23.07.1927 Holstad, Johan K. 70141261, 87
 05.08.1949 Skrondal, Ola 70183531 91599605, 65
 06.08.1942 Jørgensen, Hermod 70182334 90032826, 72
 18.08.1941 Holst-Dyrnes, Ingebrigt Ingvar 70141261 91369266, 73
 22.08.1961 Bjørstad, Jan Roar 70123148 91531302, 53
 22.08.1954 Fjærli, Arve Sindre 91558388, 60
 25.08.1956 Omenås, Yngve 70146997 90556604, 58
 28.08.1942 Gjøsend, Terje 70215311 90693009, 72
 04.09.1943 Nørve, Asbjørn Randulf 70138070 90742840, 71
 12.09.1957 Mjelva, Steinar 70138065 91338480, 57
 12.09.1957 Mjelva, Trygve 70138344 91812482, 57
 12.09.1938 Sletfjerdings, Per Magnus 70142155 95142961, 76
 13.09.1952 Tenfjord, Svein Rune 70213397 95127055, 62
 16.09.1948 Brevik, Arvid Birger 70150195 90831550, 66
 25.09.1947 Rødseth, Jarle Norman 70131977 95052587, 67
 04.10.1936 Sørland, Leiv 70141742, 78
 08.10.1951 Alnes, Svein Inge 41329706, 63
 13.10.1937 Grimstad, Johan Peter 70141154 97043547, 77
 17.10.1937 Hagen, Arne Kjell 70129120 95876077, 77
 22.10.1955 Åsestrand, Alf Per, 59
 29.10.1939 Westad, Terje 91612657, 75
 06.11.1955 Skar, Bjørn 71692849 90722209, 59
 07.11.1950 Helseth, Erling 70131739 90877963, 64
 12.11.1936 Salen, Rolf 70192515 90978995, 78
 19.11.1947 Drønnen, Rolf Oscar 922 975 45, 67
 26.11.1946 Karlson, Odd 70128411 906 67 463, 68
 30.11.1948 Moa, Webjørn 57861616, 66
 12.12.1946 Eriksen, Knut Berge 70141762 91637405, 68
 15.12.1940 Petersen, Svein Werner 70121770, 74
 25.12.1948 Hildre, Hans Petter 70142050 90650348, 66
 30.12.1951 Flatvad, Endre 70150415 91358136, 63

*Og Sogas
redacteurer
er selvsagt de
første til å
gratulere!!*

Hvem er årets julenisse?

Alle ser vel at dette er nissen og ikke paven –
sikker i sporet, godt tak i staven –
kan sin lekse, har bena på jorda –
er ikke fra kysten, men «innatefjorda»

Svarene leveres som vanlig skriftlig på rød juleserviett til SOGA-komiteen.

Svarfristen er satt til kl. 23.04 19. desember 2013.

Premieringen foretas umiddelbart – komiteen er eneveldig!

Møteprogram våren 2014

05.01.	13.00		Nyttårsloge RM/St.V/GR/Liv/V	
06.01.	19.00	O	Thomas Wildey RM/GR/V	
16.01.	19.00		Leir Ålesund	
23.01.	19.30	O	Fd. ≡ Regnsk. og budsj. / Rapp. Nevnder	
30.01.	19.30	≡	+1	
06.02.	19.00	O	Klba.	
12.02.	19.00		Leir Ålesund	
20.02.	19.30	O	+2 Galla	
27.02.	19.30	O	40 Ve.Ju. Galla	Ole Arne Nybø
06.03.	19.00	O	Fm	
13.03.	19.30	=	+2	
20.03.	19.30	O	Fd	
27.03.	19.00		Leir Stranda	
03.04.	19.30		Infomøte	
10.04.	19.00	O	Påskemøte, besøk frå Loge nr. 151 Bolsøy	
24.04.	19.30	O	EOM	
28.04.	19.00		Leir Ålesund	
08.05.	19.30	O	Fd	
15.05.	19.30	O	40 Ve.Ju. Galla	Asbjørn Hoel og Arnfinn Hoseth
22.05.	19.30	O	50 Ve.Ju. Galla	Arne Hagen
23.05.	19.00		Leir Sykkylven	
31.05.			Vårtur	

"Møt så ofte du kan"

SOGA-redaksjonen

Arne Nes	"	92 62 37 90	e-post:	arnenes68@gmail.com
Terje Westad	"	91 61 26 57	e-post:	terje.westad@mimer.no
Arve Sindre Fjærli	"	91 55 83 88	e-post	arve.fjaerli@mimer.no

Loge Vesterveg kvitterer

J. Dolmen & Sønn AS

70 12 99 87
Johan Dolmen

***Aseco Gull og Sølv
Carat Butikkdrift A/S***
Christian Aakre

Tres Encanadados
92 42 87 70
Sindre Olsbø

J. Weiberg Gulliksen AS

70 11 85 00
Johan Weiberg Gulliksen

ET Hydraulikk AS
70 21 04 40
Svein Rune Tennfjord

***NorEngros
Ødegaard Engros AS***
952 03 103
Tore Bigseth

Grytten AS

70 10 90 00
Ingebrigt Holst-Dyrnes

Lindbak Møre AS
916 12 657
Terje Westad

JMV Boligprosjektering AS
91338450
Jan Voldsund

KIS Nord AS

70 17 60 10
Jan Roar Bjørstad

Østraat Transport AS
926 17 023
Sverre-Håkon Østraat

Dyrenes Helsekost
92297545
Rolf Drønne

Brages Bilforretning AS

70 17 82 00
Trygve Mjelva

Byggmester'n Møre AS
918 00 234
Gunnar Vassbotn

ART Arkitekter og Ingeniører AS

70 15 24 80
Magnor Ramstad

Alcon AS Danmark
916 37 405
Knut Berge Eriksen

BT Entreprenør AS

70 17 94 00
Pål Selbervik

LISU Consult AS
994 61 020
Lidvar Sunde

Munck Cranes AS

915 99 605
Ola Skrondal

ISS Skadeservice A/S
Tverrvegen 32 a
Olaf Fugelsø

Tusen takk til våre annonsører!

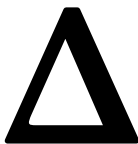
Uten den økonomiske støtte disse gir ville det bli svært vanskelig å få gitt ut vårt medlemsblad SOGA.

En uforbeholden takk til dere.

Markedspotensialet for denne annonsen er ubegrenset!

Med hilsen i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Br. Terje Westad

REDACTEURENS HJØRNE

Kjære lesere!

Vi har bak oss et år med mange hendelser i inn- og utland, lokalt og innen Odd Fellow Ordenen nasjonalt.

SOS aksjonen med resultat en hel landsby i Malawi, innsats økonomisk til Filippinene.

MALALA og MANDELA er omtalt annet sted i bladet

Valg i Norge med ny blåfarget regjering. Måtte det gi positive resultater.

Synliggjøring ved bruk av ODD FELLOW:

All ære til Rebekkaloge nr. 111 Storfjord for sine flotte arrangement på Stranda.

MEN vi bør ALLE benytte ODD FELLOW som starten på navnet.

Kirkens Bymisjon Moa ga oss flotte omtaler med Odd Fellow Ordenen tydelig nevnt.

Alt dette gir et bilde som forteller at Odd Fellow Ordenen er med i samfunnet.

Styrkelse og ekspansjon.

Jeg mener ikke at vi skal gå ut på gater og streder og jage folk inn i Ordenen, men vi bør bli litt mer modige/åpne når vi snakker om Odd Fellow. Vi bør invitere flere til våre informasjonsmøter slik at de selv kan vurdere hva vi står for! De fleste vil kanskje skjønne at når så mange har vært medlemmer i 30 - 40 og 50 år så må det være givende å være med. Nevnden for styrkelse og ekspansjon lover å legge bredsiden til!

ØKONOMI

Vi takker alle de som har gitt sine personlige bidrag til driften av SOGA, og takken går selvfølgelig også til våre annon-sører. På vår konto er det fortsatt plass til flere bidrag.

Neste år skal vi markere 40 år med SOGA og i den anledning vil behovet for både penger og stoff være større enn ellers.

Kontonummeret er **3900 61 20788. Merkes tydelig med SOGA.**

SOGAs redacteurer innrømmer at årene går!

Vi akter ikke å gi oss slik over natta, men skulle ønske oss at noen vil tre inn i redaksjonen. Kan-skje som «deltidsansatt» i starten? En person med datateknisk/layout bakgrunn og en person med evnen til å overse alle forsøk på å si nei.

Vi lover et trivelig og positivt arbeidsmiljø!

Vær et lys for andre

Vi ønsker alle våre lesere en

GOD JUL og et givende NYTT ÅR

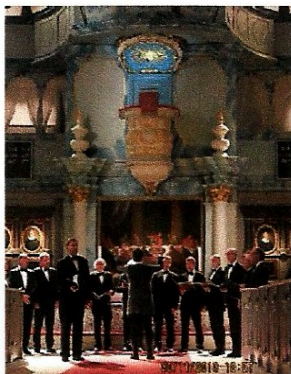

Terje Westad
Redacteur

sammen med Arne Nes – teknisk Redacteur

terje.westad@mimer.no

Adventshilsen fra Røros 2013

«Til Guds Ære og Bergstadens Ziir» (Ziir = pyrd) står det å lese over inngangsdøren til Røros Kirke.

Hvert år samler min kone Liv og jeg alle barn og barnebarn med følge til adventstreff 1. søndag i advent. Dette er en tradisjon vi ser frem til. Treffet finner sted på forskjellige steder og i år var valget Røros. Å komme til Røros var som å kjøre rett inn i det vakreste julekort i verden. Vi lar Harald Søhlbergs maleri «*Efter snestorm. Lillegaten i Røros*» stå som et eksempel på hvordan vi opplevde besøket.

I programmet hadde vi lagt inn Bergstadvandring med guide og kanefart. Guiden heter Lars Geiter og han ga oss en flott tur som godt kunne vart en eller to timer til. Kanefart med fakler på sledene i tidlig kveldsmørke var selvfølgelig en opplevelse. Vi fikk med oss 2 konserter i kirken: Lørdag var det Røros menighet som arrangerte «Vi synger og spiller julen inn» med lokale krefter og flinke barn i aksjon. På søndag var det Ole Edvard Antonsen og Didrik Solli-Tangen som ga til beste en flott konsert kalt «Desemberstemninger». Vi bodde på Erzscheidergården der alle ansatte gjorde sitt beste for at vi skulle trives. Lørdag kveld var det fullt julebord med flott hjemmelaget og kortreist mat. Butikkene i Røros ble selvfølgelig besøkt. Lørdag var det også julegrantenning på Nilsenhjørnet. Røros by og Røros kirke er full av historie knyttet opp mot gruvedrift og kobbervirket. De mange tyskættede navn forteller sitt om hvor mange ingeniører og ledere kom fra. Mange av familienavnene finner vi igjen rundt om i Norge i dag, som eksempel nevnes: Lossius, Hjort, Irgens. Røros kirke er vel den eneste «firmakirke» i verden, betalt i sin helhet av Røros Kobberverk og selvfølgelig er firmalogoen plassert på alle fire sider av kirketårnet. Tenk om det på en kirke i dag skulle stå Statoil, Ekornes eller Norsk Hydro! For de som ikke har opplevd Røros i vinterskrud anbefales dette på det sterkeste. Vi skal nok tilbake dit.

Vi ønsker alle SOGA's lesere med familier en fin godt nytt år!

Med vennlig hilsen fra Liv og Terje Westad

og fredelig jul og et

HJELP!

VI ØNSKER BILDER, FOTOGRAFIER, SORT/HVITT, FARGER, DIAS,
NEGATIVER. UANSETT FORMAT!

BILDER!

KAN DU/VIL DU SOM LESER DETTE VÆRE SÅ
SNILL/ELSKVERDIG/GREI
OG TA DEG TID TIL Å LETE I ALBUM, SKUFFER ELLER SKAP?

KANSKJE DU KAN BIDRA MED ETT ELLER FLERE BILDER
TIL SOGA?

SKRIV NAVN OG GJERNE DATO PÅ BAKSIDEN AV BILDET,
OGSÅ DITT NAVN.

SEND DET PR. EPOST TIL terje.westad@mimer.no
eller i posten til

Terje Westad, Volsdalsbakken 44 C, 6007 Ålesund
eller gi det til meg på et av våre logemøter.

Våre nye veteraner

Br. Jarle Kristiansen,
tildelt 25 års veteranju-
vel den 21.11.2013.

Br. Leiv Sørland, tildelt
40 års veteranjuvel den
12.12.2013

Omtaler annet sted
i bladet.

Logens kollegium for 2013-2015

Bak fra venstre: Skm. Jan Roar Bjørstad, CM Jarle Rødseth, Sekr. Endre Flatvad, Kass. Sindre Henningsen, Eks OM Knut Rogne, Storrepr. Arne Aasen, OM Gunnar Vassbotn, UM Johan Dolmen.

Foto: Arne Hagen

